

Dışişleri, Maliye, Adalet, Milli Eğitim ve Ticaret Bakanları hakkında ard arda güven oylaması yapılacak

AĞUSTOS SICAĞINDA GENSORU YAĞMURU

● MSP'nin gensorusunun ardından CHP de önce Maliye Bakanı Sezgin daha sonra Adalet Bakanı Ucuşal, Milli Eğitim Bakanı Fersoy ve Ticaret Bakanı Başol haklarında gensoru önergesi verecek

Toplantı 8 Ağustos'a kadar sürecek

Yüksek Askeri Şura çalışmalarına Ankara'da başladı

● Şura toplantılarında bir üst rütbe-yeye yükseltilecek amiral ve general-ler ile emekliye sevk edilenlerin durumları görüşülecek. Şura ayrıca amiral ve generalliğe yükseltilecek albayların durumunu da ele alacak

ANKARA liğe terfi edecek albayların durumlarını görüşecek olan Yüksek Askeri Şura dün Bir üst rütbe-yeye yükseltilecek albayların durumunu da ele alacak

Para operasyonları devam ediyor

Devalüasyon yapıldı

ABD Doları 80 lira oldu

ANKARA (DEMOKRAT) Liranın Amerikan doları karşısında değeri yeniden düşürüldü. IMF ile yapılan anlaşmalar doğrultusunda yapılan para operasyonlarının bir sonucu olarak değerlendirilen bu düzenlemeyle, eski alış kuru 78 lira olan bir Amerikan doları 80 lira oldu.

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'na yapılan bu düzenlemenin uluslararası para piyasalarında meydana gelen son gelişmeler dolayısıyla yapıldığı bildirildi.

Dünden itibaren geçerli olmak üzere yapılan bu düzenlemeye göre, bazı yabancı paraların yeni alış kurları şöyle:

Eskiden 90 lira 87 kuruş olan Avustralya doları 91 lira 76 kuruş

18 lira 92 kuruş olan İsveç kronu, 19 lira 18 kuruş

9 lira 39 kuruş olan 100 İtalyan lirası, 9 lira 48 kuruş

Başbakanlık Müsteşarı ve DPT Müsteşarı Vekili

Turgut Özal: "Halkın alım gücü eskisinden daha yüksektir"

Özal: "Enflasyon hızını azaltmada umulanın üzerinde bir başarı kaydedildi, bunu ben söylemiyorum yabancılar, dedi. İlkeler söylüyor", dedi.

HABERİ 3. SAYFADA

9.30'da başlayan Yüksek Askeri Şura toplantısının açılışına Başbakan Süleyman Demirel de katıldı.

Basına kapalı olarak çalışmalarını sürdüren Yüksek Askeri Şura dört gün sürecek ve alınan kararlar komisyona açıklanacak.

Genelkurmay Başkanlığı şura salonunda yapılan açılış toplantısından sonra şura üyeleri Başbakan Süleyman Demirel başkanlığında Anıt Kabri ziyaret ettiler. Yüksek Askeri Şura'nın ziyareti nedeniyle Anıt Kabri'de büyük bir askeri tören düzenlendi.

Kara Kuvvetleri Komutanı Nurettin Erşin'in şura üyelerine verdiği yemekten sonra saat 14.00'de gündem-gerçeği çalışmalarına başla-yan şura üyeleri akşam sa-at 20.30'da da Genelkur-may Başkanı Kenan Evren'in Ankara Ordusunda ver-diği yemeğe katıldılar.

KİMLER KATILIYOR. Ankara'da dün çalış-malarına başlayan Yüksek Askeri Şura toplantısına Genelkurmay Başkanı Orge-nel Kenan Evren, Milli Savunma Bakanı Ahmet İhsan Birinci, Kara Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları, Genelkurmay 2. Başkanı, Genelkurmay Genel Sekreteri ile birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü ordu komutanları katılıyor.

Para operasyonları devam ediyor

Devalüasyon yapıldı

ABD Doları 80 lira oldu

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

● Millet Meclisi bugün toplanabilirse MSP'nin Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen hakkında verdiği gensoru önergesi okunacak

● CHP, Dışişleri Bakanı Erkmen hakkında verilen gensoruyu destekleyeceğini açıklarken, MSP'nin diğer gensorular konusundaki tavrı açıklık kazanmadı

ANKARA (DEMOKRAT) Millet Meclisi'nin bugün toplanması halinde MSP'nin Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen hakkında verdiği gensoru önergesinin okunmasıyla, gensoruların yoğun olacağı hareketli bir hafta başlayacak Erkmen hakkındaki gensorunun okunması ve görüşülmesinden sonra CHP'de Maliye Bakanı İsmet Sezgin için hazırladığı gensoruyu bugünkü Millet Meclisi Başkanlığı'na verecek. Bunu Adalet Bakanı Ömer Ucuşal, Milli Eğitim Bakanı Orhan Cemal Fersoy, Ticaret Bakanı Halil Başol hakkındaki gensorular izleyecek.

Başkentteki siyasi çevreler, bu gensoruların bir yaz yağmuru gibi gelip geçeceğini, hükümetin geleceğinin ancak Eylül ayından itibaren açıklık kazanacağını bildirdiler. Aynı çevreler asıl sorunun CHP ile AP'nin

anlaştığı bir baskı yasa tasarısıyla birlikte Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin yeniden kurulmasını öngören yasa tasarısının Meclislerden geçirmesi için süratle çalışmaları olduğunu çabalar olduğunu (Devamı 7. Sayfada)

Partilerarası Komisyon Sıkıyönetim Yasası'nın 5 maddesinde değişiklik yapmada anlaştı

ANKARA (A.A.) Millet Meclisi Danışma Kurulu önerisiyle kurulan Ecevit ve Demirel'in üzerinde anlaştıkları 5 yasa tasarısını Partilerarası Özel Komisyon dün çalışmaları 18.00'de tamamladı. 1402 Sayılı Sıkıyönetim Yasası'nın bazı maddelerinin değiştirilmesine ilişkin (Devamı 7. Sayfada)

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Olağanüstü Genel Kurulu yarın toplanıyor

DEMOKRAT'IN SORUŞTURMASI

Mülkiyeliler Birliği Genel Başkanı Aydın:

" Sorunların çözümü demokratikleşmeden geçmektedir "

Aydın, sorunun yetki sorunu olmadığını belirterek, "Mevcut yasalarda gereğinden çok anti-demokratik nitelikli yetkiler vardır" dedi.

1) Anayasa'nın halk yararına öngördüğü temel reformlar yapılmamışken, TBMM'nin kamuoyunda "baskı yasaları" olarak nitelenen bu yasaları, ivedilikle çıkarmaya yönelmesini nasıl karşılıyorsunuz?

2) Bir dizi anti-demokratik hüküm taşıyan bu yasaların Anayasa özgürlükleri sınırlandırmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

HABERİ 7. SAYFADA

Faşist canilerin yeni bir katliamı

Kayseri'de Maden-iş üyesi üç Çinkur işçisi öldürüldü

● Adana CHP İl Genel Meclis Üyesi İbrahim İnce ve bir akrabası faşistlerce katledildi

● Konya'da da CHP'li bir yurttaş faşist canilerin hedefi oldu

● Ankara'da sağ görüşlü bir kişi öldürüldü

● İstanbul Unkapanı'nda öldürülen sağ görüşlü bir kişinin cesedinin yanında, üzerinde "Halka kalkan faşist eller kırılır" yazılı bir kağıt parçası bulundu

● İstanbul CHP Kartal İlçe eski başkanı faşistlerce öldürüldü

HABERİ 5. SAYFADA

Waldheim Vietnam'dan ayrıldı

BM, Çin Hindi bunalımında taraflar arasında anlaşma sağlayamadı

● Vietnam, Kamboçya içinde askerden arındırılmış bölge oluşturulması önerisini reddetti

HANDİ (AJANSLAR) Güneydoğu Asya bunalımıyla ilgili olarak Birleşmiş Milletler'in çabaları şimdilik sonuçsuz kaldı.

Vietnam'ın başkenti Hanoi'de görüşmeler yapan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim dün 'Tayland'ın başkenti Bangkok'a gitti.

Kurt Waldheim, Vietnam'da Le Duan ile bir görüşme yaptı. Görüşmeden sonra Vietnam'ın, ASEAN (Güney Doğu Asya Ülkeleri Birliği) in önerdiği Kamboçya içinde askerden arındırılmış bölge oluşturulması teklifini kabul etmediği açıklandı. Vietnam, Laos-Kamboçya-Tayland sınırında böyle bir bölge oluşturulmasını istiyor.

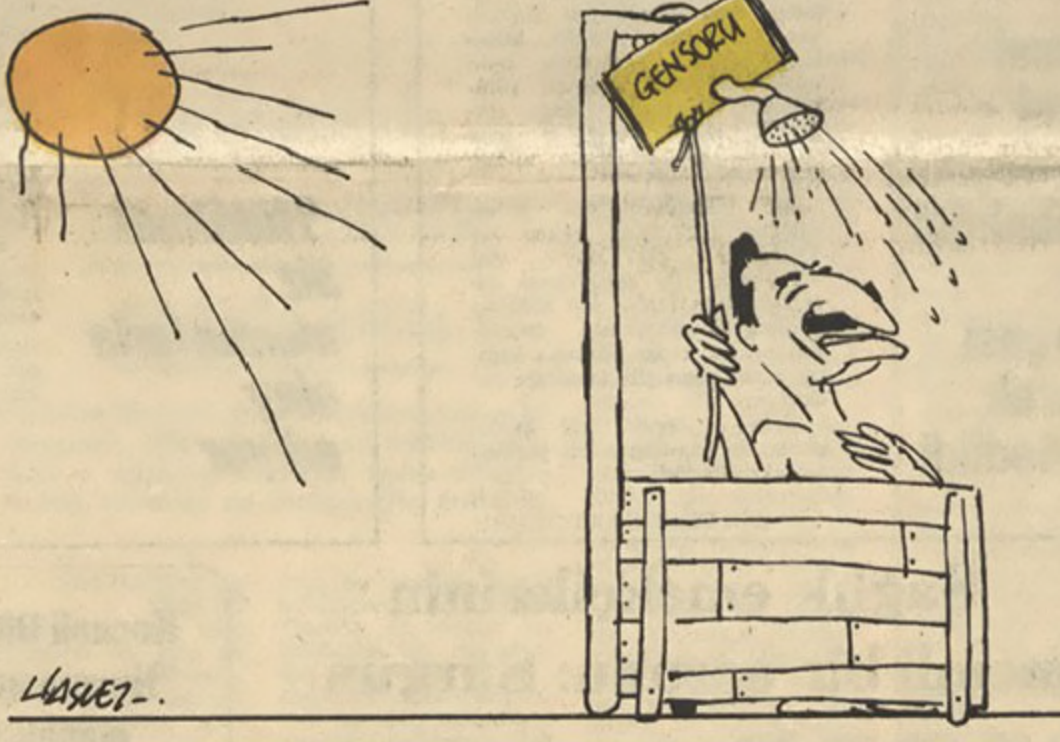
Kurt Waldheim, Tayland'a gitmeden önce, bu ülke yetkilileri, Birleşmiş Milletler'in Güneydoğu Asya bunalımına (Devamı 7. Sayfada)

Giresun AP Milletvekili Abbasoğlu.

"DİSK kapatılmadıkça huzurun sağlanması olanaksız"

Abbasoğlu, "Anarşistleri aşırı sol militanları bünyesinde barındıran DİSK'ten ne zaman hesap sorulacaktır?"

HABERİ 7. SAYFADA

Bologna'daki faşist katliama tepkiler sürüyor

İtalya'da genel grev yapıldı

● Sendikalar, neo-faşistlerin Bologna'da tren istasyonunu kundaklaması üzerine ülke çapında grev ilan ederken, Roma ve Milano gibi büyük kentlerde binlerce küçük protesto yürüyüşleri düzenlendi

HABERİ 7. SAYFADA

Ali Özgentürk'ün yönettiği

"Hazal", Prades Film Festivalinde birincilik ödülü aldı

HABER MERKEZİ Ali Özgentürk'ün yönettiği, Umut Film yapımı, "Hazal", Fransa'da yapılan Prades Film Festivali'nde birincilik ödülünü kazandı.

Ödüllendirilmenin izleyiciler tarafından yapıldığı festivalde değişik ülkelerden 18 film yarıştı. Yarışmaya Sovyet yönetmeni

(Devamı 7. Sayfada)

AMASYA VALİSİNİ GÖREVE DAVET EDİYORUZ!...(3)

Merzifon'daki 25 Lüleli Çeşme Camisi'nin duvarları ve hapisi faşistlerin kurşunlarıyla delik deşik. "Lanet olsun" diyor yurttaşlar. Bunların islamiyette falan ilgisi yok.

Merzifonlu Sünni yurttaşlar faşistler için "Lanet olsun, bunların İslamlıkla falan ilgisi yok" diyorlar

Faşistler 25 Lüleli Çeşme Camii'ni delik deşik ettiler

● Tekke Mahallesi'nde uzun yıllardır Alevi yurttaşlarla birlikte kardeş kardeş barış içinde yaşayan bir Sünni yurttaş: "Biz bunca zamana kadar kardeş gibi büyüdük, ne bizim onlardan, ne onların bizden bir şikayeti yok.

HABERİ 7. SAYFADA

İŞTE SATIŞA ÇIKARTILAN "İMECE KARTLARI"

"DEMOKRAT, halka ait olan ne varsa, halkın aydınlık geleceğine, iyiye, güzele, doğruya, kardeşliğe, özgürlüğe ait ne varsa her şeye sahip çıkan ve olayları halkın çıkarları doğrultusunda tüm gerçek yönleriyle yansıtmaya büyük özen gösteren bir kitle gazetesi olacaktır."

Bugün okurlarımız başta olmak üzere tüm kamuoyunun bildiği bir takım güçlüklerle karşı karşıyayız. Bu güçlükleri yine sizlerle birlikte aşacağız. Yedi ay önce bağlattığımız imcece bugün yeni görevlerle karşı karşıya. Karşılaştığımız güçlükleri aşmak için "İmcece Kartları" nı satışa çıkardık. Tüm DEMOKRAT okurlarını ve DEMOKRAT'ın yaşamını isteyen herkesi bu imceceye katılmaya çağırıyoruz. Tanesi 100 TL'ye satılan kartları gazete bürolarımızdan ve aşağıdaki banka hesapları ve posta aracılığıyla temin edebilirsiniz. 1. Bankası Türkiye Şubesi 2640 nolu hesap ve Ziraat Bankası Çemberlitaş Şubesi 172. nolu hesap.

AKLA
KARA

İşkence denen olgu bir ülkede durup dururken kurumsallaşmıyor. Polisi, jandarması, emniyetçisi, savcısı, hakimi, doktoru, sivil-askeri, bürokratı, aydını, politikacı, basını ve meslek kuruluşları v.b. ile derece derece yürütülen ortak bir aldatmazlıklar, vurdumduymazlıklar, sorumsuzluklar, medeni cesaretsizlikler, göreve ve insanlık anlayışına ihanetler zincirinden oluşuyor.

İşkence denen vahşet ve işkenceci denen canavarı bir yerde biz yaratıyor ve yaşıyoruz. İhlalimiz, çıkarıcılığımız, korkaklığımız, ikiye yüz lülüğümüz, pısrırdığımız, nemenazımlığımız ile. Bilinçli-bilinçsiz, dolaylı-dolaysız.

Bir ülkede sorumlu devlet adamları, dünya basınına, yabancı ülke parlamentolarına ve yabancı devlet adamlarının demecilerine kadar yansıyan belgeli-tanıklı "Türkiye'de işkence" iddiaları karşısında, inandırıcı olamayacakları bile bile, "Türkiye insan haklarına saygılıdır. Türkiye'de işkence yoktur" demeyi kurnazlık, yurterlik sayacak kadar küçültücü davranışlara başvururlarsa... örneğin Adana'nın Misis kasabasında önemli sayıda, tarihi ve maddi değeri çok yüksek, altın buldukları ileri sürülen üç köylünün, jandarma yetkililerinin emri ve bilgisi içinde, Adana Adli Tıp Tabibi marifetiyle, bilimsel bir sorgulama sonucu, tuzlu bulamaç yedirilerek öteki dünyaya göçürülmesine şaşmamak gerekir.

İşkence suçları kamu vicdanının önüne, aydınlaştırıcı çıkarılmalıdır. Olacağı budur.

EMİL
GALİP
SANDALCI

(Aradakiler)

Yurt çapında yaygın televizyonu, radyoları, yüzbinlerce basan gazeteleri ile kırkbeş milyon insanın yaşadığı Türkiye'de kaç kişi duyabilmiştir Misis'teki canavarlığı?

Osman Mehmet Önsöy adlı delikanlı 5 Mayıs 1980 günü Topkapı'da, İETT otobüsünün tüm yolcuları ile birlikte, gözetilme alından önce, 17 Mayıs'ta Haydarpaşa Askeri Hastanesi'ne yarı ölü bırakıldığında, çok ağır işkence gördüğü açıktır. Ve Osman Mehmet Önsöy kaldırıldığı hastanede 22 Mayıs günü öldü. Ölüm raporunda "Solunum ve dolaşım yetmezliği" ölüm nedeni olarak gösterilmiştir.

Osman Mehmet Önsöy'un babası Sıkıyönetim Komutanlığına başvurarak oğlunun işkence sonucu öldüğünü öne sürdü. 1. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı'nın emri ile kovuşturma açıldı. 4 Temmuz 1980 günü kovuşturma ile görevli Sıkıyönetim Savcısı TRT aracılığıyla bir açıklamayı yaptı. Açıklamada Adli Tıp Raporu'na dayanarak ölümün "Taze akıt ülser kanamasından" meydana geldiği; böylece sanığın ölümünde bir işkence eyleminin söz konusu olamayacağı; bu konuda kasıtlı yayın yapan Cumhuriyet, Aydınlık ve Demokrat gazetelerinin sorumluları hakkında kovuşturma açıldığı kamuoyuna bildiriliyordu.

Sanık babası Mehmet Önsöy, Sıkıyönetim Savcılığının kovuşturmasına yer olmadığı kararına 1. Ordu Askeri Mahkemesi'nde itiraz etti. 1. Ordu Askeri Mahkemesi'nin Osman Mehmet Önsöy'un işkenceye öldüğü görüşüne varan kararı şöyle:

"Dosyada bulunan tüm belgeler, otopsi raporu, hastayı muayene eden uzman tabiplerce düzenlenen değişik tarihli raporlarda ortaya konan bulgular ve bilimsel açıklamalar bir bütün olarak ele alınıp değerlendirildiğinde, olay günü Belediye otobüsünden sağlıkları olarak alınıp, Emniyet 1. Şube'ye götürülen M. Osman Önsöy'un adı geçen yerde kaldığı süre içinde kendisine ağır işkence yapıldığı, yasal hiçbir dayanağı olmayan Sıkıyönetim Askeri Savcılığı'nın kovuşturmasına yer olmadığı kararının kaldırılarak Emniyet 1. Şube'de görevli kişiler hakkında gözaltı sırasında işkenceyle adanmış öldürmek suçundan dörtlü kamu davası açılması gerekliliğine, 353 sayılı yasanın 110. maddesi uyarınca oybirliği ile karar verildi."

1. Ordu Askeri Mahkemesi'nin örnek bir yansızlık ve objektiflikle gün ışığına çıkardığı ve kamu oyuna sunduğu işkence olgusunu, üç aylık bir süre içinde Osman Mehmet Önsöy'un canısını

(Devamı 7. Sayfada)

DÜŞÜNCE ALANI

Tam Süre Çalışma
Yasasına dokunmayınızTaner ARNAZ
Sosyal Hizmetler Uzmanı
SHM-DER Genel Başkanı

Ülkemizin sağlık sorunlarının çözümü için Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının ne gibi bir programı benimsemiş olduğunu ve hangi yönü ile izlediğini soran oldu mu bilmiyoruz. Ancak gördüğümüz kadar ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının günümüze kadar böylelikle programı ve amaçları bir dönem yaşamış değildir. Koskoca Bakanlıkta gözle görülebilen iki çaba izlenmektedir. Birincisi hızla devam eden sürgünlerde tüm personeli yenileme ve iktidar yakınları yedekleme çabası. İkincisi ise Tam süre yasasına saldırı.

bazı hekimlerin de baskısı ile 2183 sayılı yasaya eklenen ikinci madde, hekim dışı personelin haklarını kısmaya amaçlı bir düzenleniş savunulmuş, ancak bilgisiz akılcı hocaların yön verildiği bu eylem, sadece Tam süre yasasının ikinci maddesinde ana sağlık personeli olma gereksizi ile toplanan personele zarar vermiştir. Yapılan yanlışın verdiği hüsna yasaya karşı esasen var olan husumet daha da çoğalarak genişlemiş ve hakları zedelenen hekimlerin küskünlüğü ile giderek savunularının sayısını azaltır görünümündedir.

Uzun yılların gelişmeleri ile gerçekleri gözönüne alınarak hazırlanan ve yasalardan Tam Süre Çalışma İlkesi, bugün böyle bir ortamdan yararlanarak oldu bittiyeye getirme işlemi ile yokedilmek istenmektedir.

Hizmetlerin tahrip edildiği, hizmette yavaşlama ve bu durumda Tam Süre yasasının neden olduğu iddiasını pekiştirmek için kamuoyuna açıklanan rakamlar tümü ile gerçek dışıdır. Kitleleri yanıltmak için, yapay çoğaltmanın istatistik rakamları ile etkilediği 1978 yılı sonu istatistikleri karşılaştırılmış, biraz da zorlama ile büyük sayıda hekimin hizmeti terkettiği görüntüsü yaratılmağa çalışılmıştır. Tam süre öncesini belirleyen gerçek istatistikler 1977 yılı sonunda belirlenen rakamlardır. Tam süre sonrası gerçek durum ise, 1979 yılı sonu istatistikleri ile belirlenmektedir. Bu yılların karşılaştırılması halinde ise ortaya çıkan görünüm şudur.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında 271 uzman hekim eksilimi, 828 pratisyen hekim çoğalmıştır. Toplam hekim sayısındaki çoğalma 557 dir.

Sosyal Sigortalar Kurumunda uzman hekimlerde çoğalma 458, pratisyen hekimlerde çoğalma (asistanlar dahil) 1470 dir.

Unversitelerin uzman hekim sayılarında da toplam olarak 192 çoğalma görülmektedir.

İşte gerçek budur. Gerçek bu olduğunda Sağlık Bakanı Sayın İsmailoğlu televizyon ekranlarında, Sağlık Ocaklarının %85 inin boş olduğunu söyleyebilmektedir. Oysa 1977 yılı sonunda Sağlık Ocaklarının %40 ında hekim bulunmaktadı. Ve bu tarihten sonra Bakanlığın pratisyen hekimleri sayısında 828 pratisyen hekimler için neden olduğu, kendi başı bulundugu siyasal parti de mi sesini duyuramamıştır? Kendi deyimi ile "hekimlerin onurunu kıran" 224 sayılı yasanın 3ncü maddesine bugüne değin neden sessizce katlanmış veya kimden korkmuştur. Eğer gerçekten korku nedeni ile sessiz kalmaya zorlanmışsa, bugün neden korkusuzdur? Önce bu sorulara yanıt verilmelidir.

2162 sayılı Tam Süre Çalışma Yasası, 224 sayılı yasanın 3ncü maddesine kilerlik kazandırmaya amacıyla düzenlenmiştir. Kapsam içindeki personelin değerlendirilme koşulları kurallara bağlanmış, ayrı bölgelerin mahrumiyet koşullarının, dengeli dağılıma hizmet amacıyla gözönüne alınması sağlanmış, sağlık hizmetinin ekip hizmeti olduğu gerçeği değerlendirilerek doğrudan sağlık hizmetleri niteliğindeki tüm hizmetlerin ilgili personeline yer verilmiş, doğrudan sağlık hizmeti ile ilgili yürüten hizmetler gözönüne alınarak kapsam saptaması yapılmıştır.

Sağlık Bakanının Sayın İsmailoğlunun sık sık hedef aldığı ve hor gördüğü hemşire sayısında Bakanın tutumuna karşın çoğalma olmuştur. Sağlık Kolu mezuunu ebe ve hemşirelerin kamu hizmetinde çalışan sayısında 3052 artış görülmektedir. Zorunlu hizmetten sonra ayrılan hemşirelerin önemli bir bölümü tam süre yasası ile yeniden hizmete dönmüşlerdir.

Çocuklar, Gençler, Yaşlılar ve Sakatlar gibi ihtiyaç gruplarını eğlendiren Sosyal Hizmetler ve Sosyal Refah hizmetlerinin planlaması, organizasyonu ve uygulamasında görev alan Sosyal Hizmet uzmanları da, tam süre çalışma yasası ile kapsama alınmakta ve ekip çalışmasının koşulları doğmaktadır.

Sağlık hizmetlerinin halka götürülmesinde olumlu bir adım olan Tam Süre Çalışma Yasasının yozlaştırılmasına izin verilmemelidir. Bu nedenle tüm demokrat, ilerici ve devrimcileri Tam-Süre Yasasının korunması ve geliştirilmesi doğrultusunda birliğine çağırıyoruz.

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

5 AĞUSTOS

1967 15 İdeki 7000 SSK personeli, işçi

memur ayınının kaldırılması için greve başladılar. grevi çok sayıda kişi ve kuruluş destekledi. Çeşitli illerde protesto yürüyüşleri yapıldı.

1970 Salihli'de üzümlük ve pamuk üreticileri bularak miting düzenlediler. Mitingde olay çıktı ve 21 kişi gözaltına alındı.

1975 Hâlon otelinde çalışan 650 işçiden 450 si ikramiyelerin verilmesi üzerine direniş geçtiler.

İstanbul Topkapı'da Yünteks fabrikasında

Türk - İş'e bağlı Tekstil üyesi 195 işçi greve başladı. grev çok sayıda işçiye ulaşarak istemleri üzerine greve geçtiler.

1976 İstanbul'da bir süre önce emekliliklerine az bir süre kalmış olan öğretmenler 150 Sümerbank işçisi fabrika önüne gelecek bir gösteri yaptılar ve şayah cenkler buralardır.

1979 CEMAL ALTIBUDAK adlı Adana'da çukobirlikte çalışan DISK üyesi işçi faşistlerce öldürüldü.

GÜNÜN YAZISI

Badem gözlü
Sekimoto'da
Maraş

Cihan ATEŞ

"Şimşek çaktığı zaman dışarda oynamıyorum. Ne olduğunu anlamaya kalmadan bahçe kapısını evime yanmaya başlar. Çok korktum. Hemen köprünün altına gittim. Orada da yattım ve ölen insanlar vardı. Midem bulandı. Daha sonra nehrin öteki kıyısına gittim. O gece orada yattım."

Ertesi gün harımız açılmıştı. Ablam okula gitti, piriç köftesi getirdi. Yedik. Etrafta dolanırken annemle babam hoşarak geldiler. Annem elleriyle ayakları yandı. Babam sanki hemen ölecek gibiydi. Ağlamaya başladım. Bir masrafa ya getirdim. İçti. Kendine geldi.

Bundan sonra hep beraber akrabalarımızın evine gittik. Epeyce onlarda kaldık. Birkaç gün sonra bize bir ev yaptılar, oraya taşındık. Sonra tepeye oynamaya gittim. Oyundan dönünce harçımı ben bir iş için gönderdim. Döndüğümde babam ölmüştü. Bir tabuta koyduk, yaklaştık yere göttürdük. Eve döndük. Sonra hülle-nin almaya gittik. Kulleri mezarı gömdük.

İki gün sonra annem de öldü. Annemi de bir tabuta koyduk, yaklaştık yere göttürdük. Ablamla gittik kulleri aldık, babamın mezarına koyduk. Die çökecek dua ettik. İkimiz de ağladık.

Tepeye kestone toplamaya gittim. Eve dönünce kestaneleri kaynatım, mezarlığa göttürdüm, annemle babama verdim. Sonra nehir kıyısına gittim, midye topladım. Midyeleri eve getirdim. Ablam pişirdi, yedik. Birkaç tane midye ayırdık, mezarı göttürdük. Die çöktük, dua ettik.

Daha sonra aklamla bakkala gittik, öd ağacı aldık. Ablam bunları hemen mezarı göttürdü."

Hiroşima Üniversitesi eski rektörlerinden Dr. Arata Osada 6 Ağustos 1945 günü Hiroşima'ya atılan atom bombasını yaşayan çocukların anılarını istemiştir. Osada, ikibini açkın anıdan seçtiği 65 yazıyı bir kitapta toplamış. Kitaptaki anılardan biri de Yukio Sekimoto'nun. Sekimoto 35 yıl önce atom bombası atıldığında 5 yaşındaymış. Yukarıya aldığımız anısını ise 10-12 yaşlarında yazmış (*).

Badem gözlü Sekimoto bugün 40 yaşında.

Atom bombası atıldığında onbinlerce Sekimoto vardı Hiroşima'da. Çocuk. Badem gözlü. Civil civil. Ana sütünü henüz unutmuş. Sekimotolar savaşta taraf değillerdi ama. Çünkü milyonlarca emekçinin ölümüne neden olan 2. Dünya Savaşı bir paylaşım savaşı; di ne de olsa.

ABD ve Japon tekelileri arasındaki didişme sürüp giderken tüm şiddetle, henüz keşfedilen atom bombası etkili bir silah olarak kullanılıyor, badem gözlü onbinlerce Sekimoto yanıyor, dağılıyor, paralanıyor ve ölüyor.

Evet, savaş politikanın silahlı araçlarla devamıydı. Atom bombası da Japon tekelilerinin. Yüksek düzeyde, etkili politik bir silah olarak kullanılıyor, badem gözlü onbinlerce Sekimoto yanıyor, dağılıyor, paralanıyor ve ölüyor.

Ne ki kulleri soğumamıştı ki daha Sekimotoların barışı Japon egemenleri ABD tekelleriyle. Olan badem gözlü Sekimotolarla olmuştu.

(Devamı 7. Sayfada)

HALKIN DİLİNDEN

İnsanlığımızdan, canımızdan birer parçasını koparıyorlar, acısını da kemiklerimizde duyuyoruz ve doğacak çocuklarımızda bu acıyı duyacaklar. Tüm gerçekleri görebilen, insanların insanca yaşaması için mücadele veren kardeşlerimizi mücadele verirken katleden, insanlığı yoksun, gerçeklerden uzaklaştıran katiller asla unutulmayacaktır. Sivas, Malatya, Maraş, Çorum, Fatsa ve diğer iller, köylerde ve dünyanın bir çok yerinde katledilen demokrat düşünceli kardeşlerin acısı sonuza dek insanlıkla beraber yaşayacak.

Ormandan bir ağaç sökmekle orman bitmez. Çünkü toprak doğandır. Aramadan bir kaşını yok etmekle de biz yok olmayız. Çünkü nüfus planlamasına karşı gelen güçlü analarımız var... Canımızdan bir parça koparılmakla biz çıkmıyoruz. Fikirlerimiz güçlü, kalbimiz sağlam, gözlerimiz öyle aydın ki tüm dünyayı görüyoruz. Vücudumuz doğa sevgisiyle insan sevgisiyle öyle tok ki aç kalmamıza imkan yok.

Sol bölünüyor bize yardım edemez korkusunu çeken kardeşlerimiz var. Hayır... Sol bölünemez, bu burjuvayın düzenlerinden biridir. Sol bölünüp çürümeye dönüşmüş olsaydı Faşizm bu kadar korkuya kapılıp yatalı yılan gibi insanlığı saldırmıydı?

İşte, Recai Unal kardeşimiz de insanlığın bir parçası olarak katledildi.

N.S
BİR DEMOKRAT OKURURecai
Unal
kardeşimiz
insanlığın
bir
parçası
olarak
katledildiSağlık emekçilerinin
önemli bir sorunu: Sürgün

Herkese günlük dolusu selam. Sizlere hem stem, hem övgü dolu bir mektup yolluyorum. Sitemin gündandır. Bu düzenin titizlikle yapıldığı bir iş vardır. "Memur Sürgünleri" Her parti hükümet olur olmaz hemen bu "kutsal görevlerini" yerine getirirler. Hem de iktidardan çıkıldıkları güne kadar bunu hiç arızasız sürdürürler.

İşte şimdi asil konuya giriyorum. San-ki Türkiye'de sürgün yalnızca öğrencilerimiz değil, gazetecilerimiz, emekçilerimiz, yazarlarımız, sanatçılarımız, bilim insanlarımız, siyasetçilerimiz, hukukçularımız, öğretmenlerimiz, doktorlarımız, mühendislerimiz, işçilerimiz, emeklilerimiz, yaşlılarımız, çocuklarımız, kadınlarımız, erkeklerimiz, her birimiz sürgünlerimizin hedefi oluyoruz. Oysa son Demirel hükümetinde sürgünlerimizin personelinin yanında öğretmenlerimizin de dahil olduğu bir emekçi bir ebeveyn. Bildiğimiz kadanyalı devlet memurları ile atandıkları yerde iki sene görev yapmak zorundadırlar. Fakat ben Kastamonu'da 8 aylık memur iken Bakanlığımızdan gelen tel emriyle Elazığ'a sürüldüm. Suçumu günahımı sordum. Bir bilen çıkmadı. Ama ben biliyorum. İlçeye gittiğim zamanlar "Demokrat" alıyordum. BUNDAN BÜYÜK SUC

OLUR MU? DEĞİL Mİ İSLAMOĞLU?

bir köy ebesinin Demokrat okumak haddine mi düşmüştü. Okursa böyle haddini bildirirler işte.

Elazığ'a geldi 2.5 ay oturdum. Olduğum köy Elazığ'da sürgünler için bir numara-lı yermiş. Şimdilik bende burada çile doluyorum. Fakat yine de Elazığ'a gidince "bulurum" Demokrat alıyorum. Demokrat gazetesi de o denli sevip benimsiyorum ki defalarca okuyorum. Sonrada çoğu yederini kışp salıyorum. Ben lüzumla- yım memleketi iken her gün okuyordum. Fakat burada ayda bir kere alabiliyorum. Köyüm ile 3 saat çekiyor. Bu yüzden sadece aybağlarında gidiyorum Elazığ'a.

KASTAMONU'DAN BİR EBE

KÜÇÜMEN

HASLET ABİYİ

SEVMİYORUM

HER ZAMAN

BENİ SON

ANDA ÇİZİYOR

HASLET ABİYİ

SEVMİYORUM

HER ZAMAN

BENİ SON

ANDA ÇİZİYOR

HASLET ABİYİ

SEVMİYORUM

HER ZAMAN

BENİ SON

ANDA ÇİZİYOR

HASLET ABİYİ

SEVMİYORUM

HER ZAMAN

BENİ SON

ANDA ÇİZİYOR

HASLET ABİYİ

SEVMİYORUM

HER ZAMAN

BENİ SON

ANDA ÇİZİYOR

Sedat, İsrail ve ABD'ye birer mesaj gönderdi

FİLİSTİN'İN ÖZERKLİĞİNE İLİŞKİN GÖRÜŞMELER ERTELENDİ

● Mısır'ın yarı resmi El Ahram Gazetesi, "İsrail tarafından alınan önlemler, Filistin'in özerkliği konulu görüşmeleri baltalamakta ve anlamsız kılmaktadır" dedi

KAHİRE (AJANSLAR)

İsrail'in Kudüs'ü başkent ilan etmesi kararına tepkiler, yaygınlaşarak sürerken, Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat'ın Mısır Başbakanı Menahem Begin ile ABD Devlet Başkanı Jimmy Carter'a birer mesaj göndererek, İsrail'in kararını protesto ettiğini açıkladı. Sedat'ın ayrıca Filistin'in özerkliğine ilişkin görüşmelerin ertelendiğini de ertelenmesini istediğini bildirdi. Bunun üzerine İskenderiye'de bu hafta içerisinde yapılacak olan Filistin'in özerkliğine ilişkin görüşmelerin ertelendiği haber verildi.

Öte yandan Mısır'ın yarı resmi "El Ahram" gazetesi, konuya ilişkin olarak, "İsrail tarafından alınan önlemler, Filistin'in özerkliği konulu görüşmeleri baltalamakta ve anlamsız kılmaktadır" dedi. Gazete ayrıca, İsrail'in aldığı kararın Mısır'ın dış politikası için büyük bir engel oluşturduğunu kaydederek, Sedat tarafından İsrail'e ve ABD'ye gönderilen mesajların cevapları alınmaya kadar görüşmelerin ertelendiğini bildirdi.

Mısır yetkilileri ise görüşmelerin ertelenmesinin Camp David'e son verildiği anlamına gelmeyeceğini belirttiler. El Ahram gazetesi de, görüşmelerin İsrail hazır olduğu her an yeniden başlayabileceğini bildirdi. Mısır yetkilileri kaynakları, görüşmelerin ertelenmesinin "taktiksel bir yöntem" olduğunu ileri sürdüler.

B.Almanya'da Kürt öğrencilerin mitingine bombalı saldırı düzenleyen iki Iraklı diplomat yakalandı

BERLİN (THA) Batı Alman polisi, Batı Berlin'de Kürt öğrencilerin düzenlediği bir mitingte bombalı saldırı düzenlemesi planlayan Iraklı iki diplomatı suçlu bulduğunu açıkladı. Geçtiğimiz hafta içerisinde Avusturya'nın başkenti Viyana'da İran Büyükelçiliğine bombalı saldırı düzenlenmesi girişimi ile ilgili bulunarak istemeyen adam ilan edilen Iraklı diplomat da sınır dışı edildi.

Batı Alman yetkililerinin verdiği bilgiye göre, Kürt öğrencileri düzenlediği mitingten önce, Batı Alman polisine başvurarak, mitinglerine bombalı bir saldırı düzenleneceğini haber aldıklarını ve bu saldırıların Iraklı diplomatlar tarafından planlandığını bildirdiler. Bu ihbar üzerine Iraklı diplomatların arabalarında yapılan aramada, patlamaya hazır bir bomba ile yarım kiloşun yakın patlayıcı madde ele geçirildi.

Iraklı öğrenciler, diplomatların suçlu olduğunu iddia ettikten sonra düzenledikleri bir basın toplantısında mitingten Iraklı Gıllı Haberalma Servisi tarafından sabote edilmiş istendiğini bildirdiler.

Öte yandan İran Büyükelçiliği'nin bombalı saldırı düzenlemeye suçlanarak Avusturya'nın başkenti Viyana'da "İstemeyen adam" ilan edilerek sınır dışı çıkarılan bir Iraklı diplomatı karışık, Irak makamları da Bağdat'daki Avusturya büyükelçiliğinin bir görevlisini istemeyen adam ilan ettiklerini ve derhal ülkeyi terk etmesi gerektiğini açıkladılar.

"BASRA KÖRFEZİ'Nİ KORUMAK ABD'YE DEĞİL, BÖLGE ÜLKELERİNE DÜŞER"

KUVEYT (THA)

Basra Körfezi Emirliklerinden Kuveyt'in dışişleri bakan yardımcısı Abdullah Zekeriyâ, "Basra Körfezindeki petrol yataklarını korumak ABD'nin değil, bölge ülkelerinin görevidir" dedi. Kuveyt'te yayınlanan "El Halk" gazetesine bir demeç veren Zekeriyâ ayrıca, "ABD kendi bencilli çıkarları uğruna bölgedeki durumu karıştırmaya çalışıyor" şeklinde konuştu.

ABD'nin Arapları karşı çıkılanca faaliyetlerini arttırmış hâlinde, Basra Körfezinde durumun güvence altına alınması için Kuveyt Dışişleri Bakanı Yardımcısı Zekeriyâ, Batının Afganistan bunalımının Basra Körfezini sınırlarına bağlamasını da eleştirerek Sovyetlerin Basra Körfezini tehdit etmediğini söyledi.

İsrail hapishanelerindeki 350 Filistinli tutuklu daha açlık grevine başladı

● Hapishanelerdeki "İnsanlık dışı yaşam koşullarını" protesto eden Filistinli tutukluların açlık grevine başladıklarını duyulması üzerine, gösteri yapıldı.

TEL AVİV (AP)

İsrail'in Beşaba hapishanesindeki Filistinli tutukluların da diğer üç İsrail hapishanesindeki Filistinliler gibi açlık grevine başladıkları haber verildi. İsrail radyosu tarafından verilen habere,

açlık grevine başlayan tutukluların sayısının 350 olduğu açıklandı.

Bilindiği gibi daha önce de Nafa, Aşkelon ve Ramle hapishanelerindeki tutuklular açlık grevine başlamışlar ve açlık grevini bir ay sürdüren kararında olduklarını açıklamışlardı. Bu üç hapishanede açlık grevi yapan tutukluların toplam sayısının 323 olduğu belirtildi.

Hapishanelerdeki "İnsanlık dışı yaşam koşullarını" protesto eden Filistinli tutukluların açlık grevine başladıklarını duyulması üzerine, tutukluların aileleri de Kudüs'teki Fransız ve Amerikan konsolosluklarının önünde bir gösteri yaptılar. Hapishane koşullarını ve Filistinli tutuklulara yapılan siyasi baskıları protesto eden aileler, açlık grevi yapan tutuklulara destek olduklarını belirttiler.

Daha önce de, açlık grevi yapan Filistinli tutuklulardan ikisi İsrail yetkililerine zorla yemek yedirildikleri için ölmüş ve bu olay Kudüs'teki Filistinliler tarafından düzenlenen gösterilerle protesto edilmişti.

Kıbrıs Türk Federe Devleti Başkanı Rauf Denktaş, BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim ve Kıbrıs Rum Yönetimi Başkanı Kipriyanu ile birlikte.

Denktaş: "Kıbrıs'ta iki ayrı devlet kökleşecek"

● Demirel'in, Ankara'ya gelen Kıbrıs Türk kesimi parlamenterlerine "Bağımsız bir devlet kurmaya çalışacağınız, vatandaş İngiliz ve Makarios idarelerini artırmayacak bir yönetim kurun" şeklinde bir konuşma yapması, Denktaş yönetimiyle Demirel hükümeti arasındaki anlaşmazlıkların bir yansıması olarak değerlendirildi.

● Denktaş: "Kıbrıs'ın bağımsız kalabilmesi için ulusal garantilerin kalması şart"

LEFKOŞE (AJANSLAR)

Kıbrıs Türk kesimi Başkanı Rauf Denktaş, Rum kesiminin Türk kesimiyle federal bir çatı altında birleşmesi halinde, adada halen var olan iki ayrı devletin kökleşeceğini söyledi.

Rum kesiminde Rum yönetimi yetkilileriyle temaslara sürdüren Libya Enformasyon Bakanı Hagasi'nin Lefkoşe'ye gelişinde verdiği demeçte, Kıbrıs'ta tek bir ülke olarak bahsetmesi üzerine Lefkoşe'de gazetecilere bir demeç veren Denktaş adada iki kesimin 1960'da ortak bir cumhuriyet kurduğunu hatırlattı. Denktaş bu cumhuriyetin tek yanlı olarak Rum kesimine yıkıldığını belirtti.

1977-79 doruk toplantılarına rağmen, Rum kesiminin ortak bir yönetim oluşturmaya yanaşmadığını iddia eden Denktaş, iki kesimin bir sistem oluşturulmasının gerekli olduğunu söyledi.

Denktaş, bir soruya karşılık olarak da "Kıbrıs'ın bağımsız kalabilmesi için ulusal garantilerin kalması şart olduğunu" ileri sürerek, bu konuda pazarlık yapılmayacağını ifade etti.

Bu arada, Başbakan Süleyman Demirel'in, Ankara'ya resmi bir ziyaret yapan Kıbrıs Türk kesimi parlamenterlerine "Bağımsız bir devlet kurmaya çalışacağınız, vatandaş İngiliz ve Makarios idarelerini artırmayacak bir yönetim kurun" şeklinde bir konuşma yapması, Lefkoşe'de yankılar uyandırdı. Bu konuşma Kıbrıs Türk kesimindeki Çığatay hükümetiyle Demirel hükümeti arasındaki anlaşmazlıkların bir yansıması olarak değerlendirildi.

Güney Afrika Cumhuriyeti yeni askeri güçler oluşturuyor

PRETORİA (REUTER)

İrkçi beyaz azınlık yönetiminin egemen olduğu Güney Afrika Cumhuriyeti, işgal altında tuttuğu Namibya üzerindeki

● İşgal altında tuttuğu Namibya'da, SWAPO onderliğindeki halk muhalefeti yükseldikçe ırkçı Güney Afrika rejimi denetimi sağlamakta güçlük çekiyor.

denetimini artırabilmek amacıyla yeni bir askeri güç oluşturuyor.

BOLİVYA CUNTASINI YALNIZCA FAŞİST REJİMLER TANIDI

LİMA (AJANSLAR)

Bolivia'da halkın iradesine karşı darbe düzenleyerek iktidara gelen ve yoğun bir direnişle karşılaşan askeri cuntayı, bugüne dek yalnızca faşist rejimler resmen tanıdı. Bolivya'daki diktatör tanyan ülke, darbenin planlanmasında aktif olarak rol oynayan Arjantin oldu. Onun arkasından ırkçı Güney Afrika Cumhuriyeti ve işkence merkezi olarak bilinen Tayvan daha son-

ra da ABD'nin Ortadoğu'daki iki jandarması, Mısır ve İsrail yeni diktatör tanıdı.

En son olarak da, Güney Afrika'nın iki faşist diktatör, Brezilya ve Paraguay'da Bolivya rejimini tanıdıklarını açıkladılar.

Öte yandan Bolivya'da askeri hükümetin Dışişleri Bakanlığı sözcüleri Birleşmiş Milletler'in Bolivya'ya yaptığı yardımları sürdürdüğünü bildirdiğini açıkladı.

Namibya'da sürdürdüğü işgal BM tarafından yasaklı ilan edilmiş olan ve bir çok ülke tarafından protesto edilen Güney Afrika Cumhuriyeti, Namibya'nın bağımsızlığı için savaşan SWAPO gerillalarının önderliğindeki direnişin ve tepkilerin artması üzerine, askeri güçlerini artırarak zorunluluğu ile karşı karşıya kaldı. Güney Afrika'nın işgal ettiği Namibya'dan başka, diğer komşu ülkeleri ve özellikle Angola'ya saldırılar düzenlemesi de yoğun tepkilere yol açıyor.

EKONOMİ

Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkanı Adıgüzel

"Sanayi kesiminin kredi taleplerinin ancak yüzde 25'i karşılanabildi"

● Yılmaz Adıgüzel "İşletme sermayesi darlığının büyük çabalarla rağmen had safhaya ulaştığını" söyledi.

İZMİR (THA)

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Yılmaz Adıgüzel, sanayi kesiminin kredi taleplerinin bu yıl ancak yüzde 25'inin karşılanabildiğini söyledi.

Adıgüzel, son yıllara kadar sanayi kesiminin kredi taleplerinin yılın ilki yarısında yüzde 50'sinin karşılandığını kaydetti.

IMF'den Merkez Bankası kredi limitlerinin yükseltilmesi istendi

ANKARA (ANKA)

Türkiye'nin IMF'ye başvurarak merkez bankası kamu kesimi kredileri ile net iç varlıkları için uygulanan limitlerin yükseltilmesini istediği öğrenildi.

Bir süre önce bu konuda IMF'ye yapılan başvuruda, "Özellikle vergi gelirlerinde beklenen artışın gerçekleşmesi ve tarımsal destekleme alımları ile kamu kesiminde bağlanımla aşamasına gelme çok sayıda toplu sözleşmenin yükleri dikkate alındığında, Ağustos ayından sonra merkez bankası limitlerine uyulmasının güç olduğunu" vurgulamıştı. Başvuruda, limitlerin yeniden gözden geçirilmesi amacıyla mevcut "stand-by" düzenlemesine göre Aralık ayında yapılması öngörülen birinci konsültasyonun erkene alınması da istendi.

Türkiye'nin başvurusunun IMF'den gelen yanıtta, erken konsültasyon istemine olumlu yanıt verildiği ancak kredi limitlerinin yükseltilmesi konusunda peşin bir taahhütte bulunmadığı belirtilerek IMF'nin durumu "iyi niyetle" gözden geçireceğini duyurduğu bildirildi.

IMF'NİN TÜRKİYE'YE GELİŞİ VE YENİ ÖNLEMLER

Ankara'ya gelecek incelemeler yapacak olan IMF heyetinin öncelikle kamu finansman dengesi üzerinde durmasının beklendiği bildirildi. IMF uzmanlarının, yaklaşık 300 milyar liralık bir boyutta yapılacak zam kararlarının alınması için hükümeti zorlaması bekleniyor.

IMF'nin bu yıl belirlenen target fiyatları konusunda zorluk çıkarmayacağı ancak, Eylül ayından itibaren piyasaya çıkacak yeni bulaşık yapımının önüne mutlaka fiyatlarla yansıtılması isteyeceği ifade edildi. Devaltasyon konusunda Türkiye'de ve dünyadaki fiyat artışlarının farklılıklarının kurlara yansıtılması yönünde "stand-by" hükümlerine yerine getirilmesi yanında, yeni ihracat sezonunun başlayacağı olması nedeniyle de gündeme gelmesi bekleniyor.

Turgut Özal: "Halkın alım gücü eskisinden daha yüksektir"

ANKARA (THA)

Başbakanlık Müsteşarı DPT Müsteşarı Vekili Turgut Özal, "Halkın alım gücü anda eskisinden daha yüksektir, hiç bir memleketle bu kadar yüksek bir enflasyon hızı bu kadar kısa bir zamanda aşmaya çekilemez" dedi.

Başbakanlık Müsteşarı ve DPT Müsteşarı Vekili Turgut Özal, 24 Ocak karışmalarında en önemli hedefin, enflasyon hızını aşmaya çekmek olduğunu ve bunun da büyük maddede ile başarılacağını söyledi ve "Türkiye'de enflasyon hızı ciddi olarak aşmaya doğru çekilmiştir, muhalifi de müdafaa da buna kabul ediyorduk. Hiç bir memleketle bu kadar yüksek enflasyon hızı bu kadar kısa zamanda aşmaya çekilemez" dedi.

Her ay değişen fiyatlar yok artık diyor Özal, "Bazı malların fiyatları operasyon öncüsinden daha aşmaya düşmüştür. Özellikle da-yanlık tüketim mallarında bu durum bariz bir şekilde bellidir"

GÖSTERGE

Laf kıtlığında asma budama

Arslan Başer KAFAOGLU

Ekonomik durumun çıkmazda olduğunu en büyük kanıtı hem Başbakanın hem de müsteşarın fiyat endeksleri dışında hiç bir konuda sayı, istatistik, bilgi vermekten kaçınmalarıdır. Başbakan 2 Ağustos günü basın toplantısında, fiyat endekslerini verirken müsteşarın yanı sıra baha-sın İstanbul Ticaret Odasının endeksleri yerine Ticaret Bakanlığı endekslerini kullanmıştır. Böylece müsteşarın fiyat artışlarının bu yıl %55 te kalacağına dair olan sözlerini yanılamıştır. Çünkü Bakanlık endekslerine göre 6 aylık fiyat artışları birikmeli olarak (ki doğru hesap böyle yapılır) %57'yi bulmuştur 6 ayda.

Başbakan her imar hareketinde ve her eserde bizim imzamız var diyor ama Cumhuriyet döneminde Milli Gelir'in düştüğü iki yıl var. İktisaden birinde AP'nin ağa babası DP'nin iktisaden ise kendi imzası var.

Bu ay DP-AP zincirleme iktidarlarına yer de artar bile. Cumhuriyet Halk Partisi'ni ekonomide beceriksiz sayılır bile bu başarıyı (!) gösterememiş tir. Hatta savaş yıllarında bile sanayi üretim gerilemesini bağlamamıştır.

Başbakan durup durup "1979'a geri dönerseniz ha" diyor. Onüçmüdeki aylar 1979'dan çok daha kötü olacak. Ne mal alabiliyoruz, ne mal satabiliyoruz. Türkiye 25 yıldan beri ilk kez dışardan şeker alıyor. Ve 50 yıldan beri ilk kez yağ ve sigaraya bu ölçüde fazla döviz veriyor. Devlet Hava Yolları DDY, PTT, Devlet Denizcilik İşletmeleri gemiye bes yolda, 10 yılda verdikleri zararlı bilançolar bir yılda veriyorlar.

1980 Haziranında dışardan alınan mal para değeri olarak bile 1979'dan %30 daha az, miktar olarak eksiklik ise %45'i buluyor. Hem de büyük şeker dışalımına ve petrol için fiyatların artışlarına karşın. Demirel'in beşmedirliği ki gerçekten kara bir yıldır. 1979'un altından kalınmıştır. Dış satım ve içi dövizi geri getirmiş tir. Demirel'in ölümeceği tek nokta, 1975-76'da 30 kat artırdığı Devlet borçlarını erteletmesidir -ki onu da henüz bağlamamıştır.

Demirel bu ekonomik tabloda müsteşarıyla birlikte ünlü mizah dergilerine karşı kaçacak esprilerle durumu "idare ediyor" (!). Fatsa'daki muhbirler için, "yüzlerini örtmüşler ayıp etmişler ben ne yapayım" diyor. Sanki o maskeli muhbirler oraya kendi valileri getirmişler uzaydan kendiliklerinden gelmişler. Onları oraya getiren Sanki Sıkıyönetimce Emniyet Müdürlüğünden alındığı halde Demirel'e valiliğe terfi ettirilen Ordu Valisi Akkaya'dır. Sanki bu Vali Akkaya Balgat kırımının failerini yakalayan polisleri baskı yapan vali değildir. Ve bu nedenle Sıkıyönetimce işten el çektilmiş değildir.

Demirel'in son itiraflarına da değinelim: "Bana saçıklar da suçluyorlardı demezsiniz dediminde yıl 1978 di. O zaman ait bir saptamayı bu" demişler. Hemen anımsayalım Mahkum cezaevinde kaçırılan iki faşist inidama mahkum olduğu fil yalı Balgat kırımı 5 Ağustos 1978'de yapılmıştır. Ve Demirel bu kırımın sonra da "Bana saçıklar suç işliyor dermezsiniz" demiş tir, diye bilmiştir. Bedri Karafakioglu, Bedrettin Çimert, Necdet Bulut 1978 yılında faşist katillerce öldürülmüştür. Malatya Sivas, Hatca Kahramanmaraş suç kurmaları 1978'de olmuştur. Demek ki Demirel bu olaylardan dolayı bir kısmı mahkumelerle mahkum edilen katilleri akladığını itiraf etmektedir.

Kim bilir, belki de İsa Armanan ve Pehlivanoglu'nun kaçış olayına bu nedenle o kadar duyarlı oluyor. Bu kaçıştan sonra acaba Kim faşist katilleri aleyhinde tanklık yapılabili? Hele polislin Mehmet Ali Ağca'nın muhbirin ismini geçiş kampa sızdardığını ve muhbirin bunu yazıya döşediğini duyduktan sonra. Çünkü Ağca hapisten çıkarılmazlık ile ola-rak bu muhbirin temizlenmiştir. Şimdi de bu Balgat olayı sanıkların kaderlerini bekliyorlar. Elke, halk nerede siz neredesiniz bay Demirel! Ağca nereden konuşuyorsunuz, ve hangi esitilerle?

HAFTALIK

"Kaçırma Olayı Üzerine"

Muzaffer ERDOĞDU

Mayıs'ın ilk günleri, Ankara'da, şimdi beton binaların ve asfaltın arasından toprağın görüldüğü yerlerde, eski bağ yaşamından miras almış leylak ağaçları çiçek açar. 1972 Mayıs'ında da leylaklar açmış olmalıydı ki, bir aile dostumuz, bir kuşak leylak göndermişti Mamak Askeri Cezaevine. Görsünce koğuşa dönerken çiçeği verirdi bana. O arada, koridordan, havalandırma güncelenen Deniz, Yusuf ve Hüseyin görünüyordu. Yanımdaki gardiyanın bu çiçekleri, Denizlere götürmesini istedi. Kendiinden bir suç işlemesini istemiyordum. Gardiyanın rengi birden dönmüş, içimdi. Ben koğuşa girdim, gardiyan bir başka yöne yürüdü. On dakika daha sonra geldi belli ki izin almıştı, benden çiçeği istedi. Bir süre sonra birbirine vererek geri döndü. Denizleri, çömeltiler duvar dibinde, çiçekleri ellerinde konuşurken gördüm. Benim son görüşümde, ve öyle sanıyorum ki onların dünyada dokunup koldadıkları bu son çiçekti.

Bu kez, göyle bir geçince cezaevlerinden, izlenimlerimi yazmak istedim. Güncel yönlere bulunduk için, bir bölümünü "Mamak Askeri Cezaevinden Notlar" başlığı altında hazırladım. Özellikle 1979 yılı olaylarının aktarıldığı bu notlarda, aynı zamanda, geçen döneme ilişkin bazı anılara da yer verdim. Bu notlar, ne yazık ki henüz yayınlanmadı. Yayınlanabilseydi, bizim Denizleri veya diğer koğuştakilerle, değil selamlaşmamızın, ölüme götürülecek gençlerin insanlara, bir dal çiçek gönderilebilmesini bilecekti. Naksiz olduğuna, ama bunun yanı sıra, sonuna hala Mamak Askeri Cezaevinde görevli bulunana, ve Cezaevinin bu güvenliğinden sorumlu bulunan bir yüzbaşının, (notlardan aynen aktarıyorum) "Haftada bir iki kere, İbrahim Çiftçi, Ercüment Gedikli, İsa Armağan, Mustafa Pehlivanoglu, Turan Demirkıran gibi en az iki faşistler odasına çağırarak konuşuyordum", oluru olduğu kadar, ügürlere de duyurmuş olabilecektik. Ve gene bu notlar yayınlanabilseydi, 1979 yılında, cezaevinde görev yapan yedeksubay asteğmenlerin çoğunun, sivil yaşamlarında faşist harekette yer almış mültanlar olduğunu, cezaevlerinde kendi ideolojilerine yatkın çavuş ve erleri örgütlemeye çalıştıklarını, gece saat 11'den sonra, faşistlerin kendi aralarında "reis" veya "başkan" diye hitap ettikleri, çavuş ve hatim suçlarından sanık olan faşistleri, koğuştan çıkartıp, idare kumana olarak orada konuşutlarını da, okura olduğu gibi ügürlere de duyurmuş olacaktık. Eğer yayınlanabilseydi bu notlar, gene bu asteğmenlerden birinin, notlardan aynen aktarıyorum, "... bir devrimci arkadaşımı dövdükten, hatim suçundan yargılanan faşist adını kullanarak, 'Ben seni kendim adına değil, onun adına (yani faşistim adına, ki adı Selahattin Şenil'dir) dövdüyorum'" dediğini, okur kadar, ügürlere de öğrenmiş olabilecekti Ama olmadı.

Deniz, Yusuf ve Hüseyin, idam kararları onaylandığında, diğer onsekiz arkadaşıyla kaldıkları hücrelerden alınarak, arka hücrelere götürülmüşlerdi. O zaman cezaevi müdürü olan Saldıraner, onları, şimdi "B-blok" olarak adlandırılan cezaevinin arka hücrelerinde, bugün mezarlarında olduğu gibi, aralarında hiçbir hücre boş bırakarak, her birini bir hücreye koydurdular. Hücrelerin koridoru bakan yüzleri, demir parmaklıkları, Saldıraner, her hücrenin karşısına, birer nöbetçi dikmişti. Nöbetçileri, sırtlarını koridor duvarına, yüzleri hücreye dönük nöbet tutuyor ve onların her anını gözlemliyordu. Hücre kapılarının kendi kilitli olduğu gibi, ayrıca zincirle sarılarak üzerine iki kilit daha vuruluyor ve anahtarları, cezaevi idaresinde, iki anahtarlı olduğu söylenen her hasada saklanıyordu. Yemekleri, hücre kapısı açıldığında, veriliyordu. İkin tabaklar parmaklıkların ardından eğik olarak uzatılıyor, yemek, küçük bir kepe ile aralıktan tabaklara konuyordu. Hücreleri gözleyen nöbetçileri de, iki ayrı nöbetçi denetliyordu. Hücreden idarenin bulunduğu bölme geçebilmek için, yedi kapının açılması gerekiyordu.

Mamak Askeri Cezaevinin hemen yanında yeni bir cezaevi yapıldı, o dönemde başkale, ve yeni bina, eski olanın fizik etkileşiminde bulunarak duruyor. Gerçekleştiği yord. Bu yeni bina "A-Blok" olarak adlandırılıyor. A ve B bloklarına, yeni yapılan bir "nizamiye"den girilip çıkılıyor. Burası, iki kapılı, bağimsız bir bina. Kuşatıcı, içerdeki bir tutuklunun cezaevi binasının dışına, oradan garnizona geçebilmesi, dışardan herhangi bir yardım olmadan olanaklı değil.

11 Haziran 1980 günlü Demokrat'ta yayınlanan haber ise, ayrıca üzerinde durulmaya değer. Bu haberde, Mamak Askeri Cezaevindeki faşistlerin kaçma hazırlığı içerisinde bulunduğu, ayrıca koğuştaki bir silah ve iki subay elbisesi bulundukları, ügürlere duyurulmak isteniyor. Ama, tam da idam kararlarına ilişkin dosyalar Meclis'e gönderildiği günün gecesi, faşistler, cezaevinden kaçıyorlar. Bir "kaçırma" olayı değil, "kaçırma" olayı ise karşı karşıya bulundukları açık. Kaçışın bir plan olduğu kuşkusuz. Ama bunu "örgüt"ünden Soyutlandırmak da o denli olanaksız. "Örgüt"ün nasıl tehlikeli örgüt olduğu ise kaçınların ideolojilerinde, yani faşist ideolojide kendini açığa vurduğu o denli biliniyor. Şu bir gerçek ki, Balgat hatimisi nasıl faşist örgütün işi ise, kaçırma olayı da aynı biçimde, faşist örgütün işidir. Balgat hatimisi, nasıl siyasal amaçlı bir hatimisi ise, kaçırma olayı da, aynı şekilde "siyasal" amaçlıdır.

Buradan çıkarılacak iki sonuç şudur: Bir, Balgat hatimisi davası, "örgüt"ünden soyutlanarak yürütülmüştür. Oysa, esas olan, Balgat hatimisini gerçekleştiren örgüt ve örgütlenişten kaçınılmaz olarak örgütlenir. Tetiği çekilen birlikte tetikçi çektiğin örgütün ve bu örgütlenişin bağlı olan örgütlerin yargı önüne çıkarılması gerektirir. Bu, yapılmamıştır. İkinci, Balgat hatimisi, siyasal bir hatimisi, siyasal amaçlı bir hatimisi. Siyasal amacı, Anayasasının belirlediği demokratik hak ve özgürlükleri, silahla zorla ele geçirmek ve bu yoldan siyasal iktidarı ele geçirmektir. Bu hatimisi, özünde, Anayasaya ve anayasal düzene karşı eylemli halkın bir parçasıdır. Yargılama, bu yoldan da eksik sayılmaz. Kaçırma olayının "siyasal" yönü ağır bastığı için de, kaçırmanın başlıca sorumluluğunun siyasal iktidara ait olduğu açıktır.

Faşist hareketin örgütlenişini çiçek gönderen, faşist hatimilerin ardından "bana sağcı milliyetçiler cinayet işli" (Devamı 7. Sayfada)

Yüz bin öğrenciyi yakından ilgilendiren

Akademilerarası Kurul yapıldı

● MİLLİ EĞİTİM BAKANI, "SINAV SONUÇLARININ DANIŞTAY KARARI GEREĞİNCE ÖĞRENCİLERE TEBLİĞ EDİLMESE BİLE, DEĞERLENDİRİLMEK ÜZERE İLGİLİ AKADEMİLERE VERİLMESİ GEREKTİĞİNİ" SÖYLEDİ

Üç Yürütme Kurulu Üyesi:

"Gıda-İş en kısa zamanda Genel Kurul'a girmelidir"

HABER MERKEZİ

Gıda-İş Sendikası Yürütme Kurulu üyeleri Sait Aydoğmuş, Mehmet Güler ve Vehbi Koçman, Gıda-İş Sendikası'nın en kısa zamanda Genel Kurul'a girmesi gerektiğini savundular. DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası Yürütme Kurulu üyeleri Sait Aydoğmuş, Mehmet Güler ve Vehbi Koçman dün bir ortak basın açıklaması yaptılar. Açıklamada, birçok sınıf ve kitle sendikasında olduğu gibi Gıda-İş Sendikası'nın yönetiminin değişik siyasi ve sendikal anlayışlara sahip kişilerden oluştuğu belirtilerek, böylesine yapılmış yönetimlerin kimilerinin kolektif çalışmaya başlarıyla sürdürülen çalışmaların de kolektif çalışmaya yürütmecilikleri ifade edildi.

Aydoğmuş, Güler ve Koçman'ın ortak açıklamasında, Gıda-İş Sendikası'nın olağanüstü Genel Kurul'undan sonra birlikte çalışma ortamının yok olduğu kaydedilerek şöyle devam edildi: "Yürütme Kurulu'ndaki uyumsuzluk örgütümüzün gerek sermaye karesindeki savışı, gerekse uzlaşma sendikalarla olan savışında zafra uğratma tehlikesini getirmiştir. Bu tehlike karşısında bizler, örgütümüzün içine düştüğü bu durumdan tek çıkış tabana girmek olduğunu, bu nedenle de vakit geçirmeksizin Genel Kurul'a gidilecek tabanın bu bunalmış çözümlerini sağlamasının tek demokratik çözüm olduğunu görüldük."

Gıda-İş Sendikası Yürütme Kurulu üyelerinin açıklamasının sonunda, sınıf sendikacılığı için savaşılması belirtilerek şöyle denildi: "Gıda-İş Sendikası, sınıf ve kitle sendikacılığına, DİSK ilkelelerine inanmış, sınıf bilinciyle ilerleyen bir tabanın öngörüsüne göre hareket etmelidir."

Büyükada Anadolu Kulüp işvereni grevi önleme çabasında

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Oleyis Sendikası ile Büyükada'da kurulu Anadolu Kulüp işvereni arasında uzun süredir devam eden toplu sözleşme görüşmelerinin uyuşmazlık sona erdirmesi üzerine grev kararı alındı. Sendika'nın aldığı grev kararını işverene iletmesiyle birlikte işverenin grevin önlenmesine yönelik çalışmalarını arttırdığı ileri sürüldü.

Oleyis Sendikası'nın grev kararını astığı 30 Temmuz'dan bu yana, işverenin grevi önlemek amacıyla çalışmalarını yoğunlaştırdığı ve bu amaçla Bakanlar Kurulu'na teklif ettiği ve Sendika'yı mahkemeye verdiğini belirten Anadolu Kulüp çalışanları, "İşveren, son görüşme teklifinin kendisine ulaştırılmadığı propagandasını yaparak işçiler arasındaki dayanışmayı önlemek istiyor" dediler.

İşçiler, işverenin propagandasının bir amacının de yönetimi kurulunun istifasını ve üyelerinin panjiri kapılarını önlemek olduğunu ifade ederek, şunları söylediler:

"Anadolu Kulübü'ne üye olmak isteyenler, 400 bin lira kayıt ücreti vermek zorundadırlar. Üyelerinin her biri de zengin ve seçkin kişilerdir. Bunların arasında birçok parlamenter de yer almaktadır. İşveren kişilerin panjiri kapılarını önlemek için grevin önlenmesini ve yönetimi kurulunun istifasını önlemek amacıyla grevi de önlemeye çalışmaktadır."

BAYRAM ÜNLÜYOL

Amasya Şubesi MYK üyesi BAYRAM ÜNLÜYOL, YOL faşistlerinden kaçındı. Anı yazıma karşı mücadelede ve halkın mal-binde yazıyor.

YERALTI MADEN-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ

(Demokrat 1077)

HABER MERKEZİ

İstanbul'da Milli Eğitim Bakanı Orhan Cemal Feriyoğlu'nun başkanlığında dün toplanan Akademilerarası Kurul, 400 bin öğrenciyi ilgilendiren kararı vermek üzere çalışmalarını tamamladı.

Toplantıya açış konuşması yapan Milli Eğitim Bakanı Feriyoğlu, daha önce Üniversitelerarası Kurul'un almış olduğu, "Akademilerin bünyesinde bulunan Üniversiteler merkezli sistemle öğrenci alınmaması" kararına değinerek, "Aktüel mesele sinava giren öğrencilerimizin durumudur. Çocuklarımızın seçme formalarında bu fakülteler üzerindeki tercihlerini yaparken sinava girmişlerdir. Sinavlar sonuçlandıktan sonra kazananların haklarını iptal için geçerli sebep göstermek mümkün değildir" dedi.

Konuşmasında Üniversitelerarası Kurul kararının muhataplarını USYM sinavına giren öğrenciler olduğunu belirten Feriyoğlu, Sinav sonuçlarının Danıştay kararı gereğince öğrencilere tebliğ edilmese dahi, değerlendirilmek üzere ilgili akademilere verilmesi gerektiğini söyledi.

Milli Eğitim Bakanı Feriyoğlu'dan başka, Bakanlık Müsteşarı, Yüksek Öğretim Genel Müdürü ve tüm Akademik Bakışlarının katıldığı Akademiler Arası Kurul toplantısında bir açıklama yapan İ.T.T.A. Başkanı Prof. Dr. Orhan Özgür de meselenin ciddi ve ızdırtıcı olduğunu vurgulayarak, "Eğer üniversitelerarası Kurul ısrar ederse belki ayrı bir imtihan meselesi ortaya çıkacaktır. Bunu da USYM yapmak zorundadır, çünkü ödenmesini almıştır" dedi.

Akademilerarası Kurul toplantısında alınan kararların bugün açıklanacağı bildirildi.

Grevlerinin Bakanlar Kurulu tarafından ertelenmesi üzerine

Likat-İş Sendikası grev erteleme kararını durdurulması için Danıştay'a başvurdu

"...Büyük otellerin, ambalaj, sanayindeki grevlerin Milli Sağlık Bakanlığı gibi ciddiye alınarak grevler ertelenen bir dönemde bizim grevlerimizin de ertelenmesi bir sürpriz olmaz"

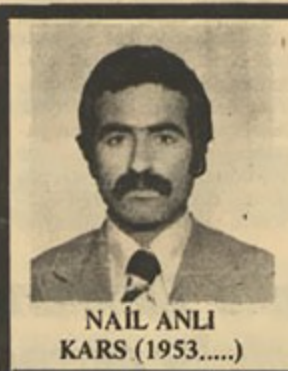
HABER MERKEZİ

Türk-İş'e bağlı Türkiye Liman ve Kara Tahvil Tahvil İşçileri Sendikası, Likat-İş, bir süre önce 14 limanda ilan ettiği grev için Bakanlar Kurulu tarafından ertelenmesi üzerine Danıştay'a başvurarak erteleme kararının iptalini istedi.

Grevlerinin ertelenmesi ile ilgili olarak bir açıklama yapan Likat-İş Sendikası Genel Başkanı Ahmet Kurt sendikaların grevleri İstanbul, İzmir, Trabzon, Antalya, Ordu, Hopa, Tekirdağ, Kuzdaş, Derince, Samsun ve Mersin limanlarında çalışan yaklaşık 10 bin işçiyi kapsayan grev kararının ertelenmesinin kendileri için sürpriz olduğunu belirterek, "1980 yılının ilk altı ayında 21 grev ertelendi, 12'si hak-kunda uzatma kararı verildi. Büyük otellerin grevlerinin 'Milli Güvenliği' bozucu, ambalaj sanayindeki grevlerinin 'Milli Sağlık Sarısı' gibi ciddiye alınarak grevlerimizin de ertelenmesi bir sürpriz olmaz" dedi.

Ahmet Kurt 'Milli Güvenlik' gerekçesiyle grev ertelenirken Milli Güvenlik Kurulu'nun görüşünün alınmamasından kuşku duyduklarını da söyleyerek şöyle devam etti:

"Danıştay'ın başvurumuzun olumlu cevap vermesi halinde, grev erteleme kararı iptal edilirse grevler hemen başlayacaktır"

NAIL ANLI KARS (1953.....)

Özgürlük ve Sosyalizm yolunda katledildi.

DEVİRİNCİ ARKADAŞLARI

(Demokrat 1073)

10. Sayı Çıktı

BÜTÜN BAYİLERDE

ÖZGÜRLÜK

HAFTALIK SIĞI GAZETE

MODEL TARTIŞMALAR YA DA KIRK KATIR MI, KIRK SATIR MI?

Aslıyör birer birer işyerlerinde pankartlarımız sanki çiçek tarlasında gelinlik

"BU İŞYERİNDE GREV VAR"

İdamlar engellenmelidir

DISK kapatılmaz

Faşist katiller birer birer serbest bırakılıyor

Devrimci bir aile nasıl olmalıdır?

Aile hangi temeller üzerinde yükseliyor?

Abone ve Yazışma Adresi:

Cataltışma Sok. Cataltışma Han. 25/14

Cataltışma / İSTANBUL

(Demokrat 1075)

MTA ekibi, faşistlerin baskısı sonucu Şebinkarahisar'ı terketti

BULANCAK - GİRESUN (DEMOKRAT) Giresun'un Şebinkarahisar İlçesine uranyum aramak için 15 gün önce gelen Maden Tetkik Araştırma Enstitüsü elemanlarının, çalışmalarını faşistlerce engellendiği ve ekibin daha çalışmaya başlamadan ilçeyi terketmesi bildirildi.

MTA Teknisyenlerinin yaptığı açıklamaya göre, araştırma ekibinin oluşturulmasında faşistlerin güçlü çıkardıkları ve kendi istedikleri adamları ekibe sokmaya çalıştıkları belirtildi. Bunun üzerine kan güvenliğinin olmadığını söyleyen MTA elemanlarının ilçeden ayrıldıkları ifade edildi.

Zonguldak Maden İşçileri Sendikası'nda başlatılan grevin 28. gününde olan Tez-Büro-İş üyesi işçiler toplanıyor.

Tez Büro-İş'in Zonguldak Maden İşçileri Sendikası'ndaki grevi sürüyor

HABER MERKEZİ

Tez Büro-İş Sendikası'nın Zonguldak Maden İşçileri Sendikası'nda (ZMİS) başlattığı grev 28. gününde.

Tez Büro-İş ile ZMİS yöneticileri arasında 6 aydır süren toplu sözleşme görüşmeleri, anlaşmazlık sona ermedi. Ücretler konusunda anlaşma sağlanamaması üzerine Tez Büro-İş 60 üyesi adına grev kararı aldı.

ZMİS'de sürdürülen grev işçilerin bir açıklama yapan Tez Büro-

İş Sendikası Genel Başkanı Uğur

Batmaz şunları söyledi:

"İş haklarını savunan hatta su anda yaklaşık 60 bin maden işçisinin haklarını alabilmek için toplu sözleşme masasına oturmaları bu tutumlarına anlam veremiyorum. Bir yandan iş haklarını savunacak, öte yandan kendi bünyesinde çalışan hakkını vermeyecek. Bu nasıl iş?"

Tez Büro-İş Sendikası yetkilileri ZMİS yöneticilerinin toplu sözleşme görüşmelerinden kaçındıklarını da vurguladılar.

İZMİR VE ELBİSTAN BELEDİYELERİNDEKİ GREVLER 60 GÜN DAHA ERTELENDİ

SON GREV ERTELEMELERİYLE BİRLİKTE HÜKÜMETİN GREV ERTELEME KARARLARI 78'İ BULDU

ANKARA (DEMOKRAT)

5 bin 600 Elbistan Belediyesi'nde 78 işçi çalışıyor.

Son grev ertelemeleriyle birlikte hükümetin grev erteleme kararları 78'i buldu.

Öte yandan Genel-İş Sendikası Yürütme Kurulu üyesi ve Toplu Sözleşmeler Dairesi Başkanı İsmail Hakkı Önen'den alınan bilgilere göre, Elbistan Belediyesi'nde valilik ve belediye komutanının aracılığıyla görüşmelerin sürdürüldüğü ancak işverenin

isten atığı 14 işçiyi geri almaya yanaşmadığı için anlaşma sağlanamadığı öğrenildi.

Bu işyerinde anlaşmazlık iş güvenliği ve isten atılması konusunda çıkmıştı.

Önen, İzmir Belediyesi'nde de toplu sözleşmeden doğan haklar ödenmediği için grev kararı alındığını ancak bir aylık erteleme süresi içinde, belediyenin işçileri olan borcunun bir kısmını ödendiğini, önmüşlerdeki görüşmelerde de kalar kısmı ödeyeceğini ve büyük kısmı anlaşma sağlanacağını belirtti.

12 sendika tarafından

Bir haftada, toplam 56 bin 972 işçi adına toplu sözleşme imzalandı

● TOPLU SÖZLEŞMELER DOKUMA, YAPI, METAL, BÜRO, GIDA, KONAKLAMA VE EĞLENCE YERLERİ, SAĞLIK, PETROL-KİMYA VE BASIN YAYIN İŞKOLLARINDA İMZALANDI.

Ankara (DEMOKRAT) Geçtiğimiz hafta içinde, 12 sendika 56 bin 972 işçi adına toplu sözleşme imzaladı. Toplu sözleşmeler genellikle az işçi çalıştıran küçük işyerlerinde imzalandı. En fazla işçiyi kapsayan sözleşmeler Yol-İş Federasyonu ile Karayolları Genel Müdürlüğü arasında 43 bin işçi adına, Türk Metal Sendikası ile Türkiye Ziraat Donatım Kurumu arasında 2500 işçi adına ve Bank-Sen ile Vakıf Bankası arasında 10 bin 500 işçi adına imzalandı. Diğer on sendikadan imzaladığı sözleşmeler ise 872 işçiyi kapsıyor.

Dokuma, yapı, metal, büro, gıda, konaklama ve eğlence yerleri, sağlık petrol-kimya, ve basın-yayın iş kollarında imzalanan sözleşmelerin sendikalar ve işyerlerine göre dağılımı şöyle: 1-Yol-İş ile Karayolları Genel Müdürlüğü arasında (43 bin işçi), 2-Türk Metal Sendikası ile Türkiye Ziraat Donatım Kurumu arasında (2500 işçi) 3-Bank-Sen ile Vakıf Kredi Bankası arasında (10 bin 500 işçi), 4-Bank-Sen ile Türk Dİ Kurumu arasında (50 işçi), 5-Devrimci Yapı-İş ile İzmir Sığa Fabrikası İnşaatı Müteahhidi arasında (88 işçi), 6-Tekstil ile İpek Kollektif Şirketi arasında (60 işçi), 7-Tek Met-İş ile Burkhart Gentenbein ve Sarıklı arasında (150 işçi), 8-Oleyis ile İstanbul Teknik Üniversitesi arasında (188 işçi), 9-Turizm-İş ile İstanbul'da Gezi Oteli arasında (36 işçi), 10-T.Sağlık-İş ile Türkiye Polis Emekçileri

ve Mensupları, Sosyal Yardımlaşma Derneği Dinlenme ve Huzurevi Tesisleri arasında (55 işçi), 11-Kimsan-İş ile 404 Lili Deterjan Fabrikası arasında (40 işçi), 12-Basın-İş ile Atlas Ofset Matbaacılık ve Ambalaj Sanayi A.Ş. arasında (100 işçi), 13-Tek Gıda-İş ile Türkiye Kızılaz Derneği Maden Suyu İşletmesi arasında (105 işçi)

Vakıf Bank-Sen ile Vakıflar Bankası arasında 8 Mayıs'ta başlayan toplu sözleşme görüşmeleri uyuşmazlık sona ermedi, uzlaşma kurulunun kararlarını işverenin kabul etmemesi üzerine, sendika 5.000 işçisi adına grev kararı aldı. Grev uygulanmasının çarşamba günü başlaması beklenirken, Sendika ile Genel Müdürlüğün yeniden görüştüğü ve belirli yaklaşımlar sağlandığı bildirildi.

Vakıf Bank-Sen Genel Sekreteri Raci Bayülke, görüşmelerin oldukça olumlu bir sahneye girdiğini, işverenin sendikadan taleplerini kabul ettiğini ve prensip anlaşmasına varıldığını söyledi. Bayülke, Genel Müdürlüğün yarı yapacak idare meclisinde prensip anlaşmasının kesin karara bağlanacağını da kaydetti.

Toplu sözleşmenin cuma günü telenin imzalanması bekleniyor.

ANKARA (DEMOKRAT) Vakıflar Bankası ile Vakıf Bank-Sen arasında 8 Mayıs'ta başlayan toplu sözleşme görüşmeleri uyuşmazlık sona ermedi, uzlaşma kurulunun kararlarını işverenin kabul etmemesi üzerine, sendika 5.000 işçisi adına grev kararı aldı. Grev uygulanmasının çarşamba günü başlaması beklenirken, Sendika ile Genel Müdürlüğün yeniden görüştüğü ve belirli yaklaşımlar sağlandığı bildirildi.

Vakıf Bank-Sen Genel Sekreteri Raci Bayülke, görüşmelerin oldukça olumlu bir sahneye girdiğini, işverenin sendikadan taleplerini kabul ettiğini ve prensip anlaşmasına varıldığını söyledi. Bayülke, Genel Müdürlüğün yarı yapacak idare meclisinde prensip anlaşmasının kesin karara bağlanacağını da kaydetti.

Toplu sözleşmenin cuma günü telenin imzalanması bekleniyor.

SENDİKALAR VE ÜNİVERSİTE ÇEVRELERİ GREV ERTELEME KARARLARINA KARŞI ÇIKIYOR

"Grev ertelemelerine karşı iş yavaşlatma gibi tepkiler yeterli değildir"

Petkim-İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Karadayı:

4-

ANKARA (DEMOKRAT)

Grev ertelemeleri, DİSK'e bağlı Petkim-İş Sendikası'nın yetkili olduğu işyerlerinde de görüldü. İzmir Aliağa Rafinerisi'ndeki grev 60 gün ertelenirken, toplam 435 işçiyi ilgilendiren grev ertelemeleri de 90'ar gün süreli olmak üzere Fako, Abfar ve Pfizer ilaç fabrikalarında oldu. Bu arada Pfizer işyerinde grev çıkmadın sözleşme imzalandı. Petkim-İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Karadayı, grev ertelemeleri üzerine şunları söyledi:

"Grev ertelemelerinin amacı açıktır. MESS'ler, kimya işyerlerinde ve benzerleri, yapı tekelleri, holdingler; kendilerinin nedeni oldukları bunların yükünü çalışan kitlelere, başta da işçi sınıfımıza yüklemeye çalışıyorlar. İşçi sınıfımız sa "Bunların Fatrasını ödemeyeceğiz" diyor. Kazanılmış haklarımızı vermemek, insanca yaşamak için haklı istemlerimizi kabul ettirmek, tekelleri dize getirmek için GREV'e çıkıyoruz. Üretken eller, üretimi durdurunca kırdı duyuyor. İşverenler kıvrımları yapıyor. Özellikle tekel dışı işverenler, bu durumda, tekellerin holdinglerin çıkarlarını savunan işveren sendikalarından ayrılmayı dahi günde me getiriyorlar. Sözleşme imzalamak istiyorlar. Sözleşme imzalanırsa da oluyor. Ancak işveren

sendikaların, tekellerin genel çıkarları için, ellerindeki fonların bir kısmını bu türden işyerlerinin sahiplerine vererek, bunu engellemekte istiyorlar. İşte üretimin durdurulması noktasında bir yandan da Demirel iktidarı devreye giriyor. Grevler erteleniyor. İşçilere, "açlık koşullarını kabul edin" deniyor. Yasal haklarımızı kullanmamız engelleniyor. Demek ki grev ertelemelerinin toplu sözleşme aşamasında, iktidarların tekellerin ve holdinglerin yanında en açık tavır alışı biçimi olduğu söylenebilir."

"İktidarların grev ertelemesine karşı sendikaların güçbirliği, eylemleri içinde olmaları daha yararlı olarak gündeme gelmektedir, gelmek zorundadır. Grev ertelemelerine karşı, işçilere "iş yavaşlatma" vb. tepkiler ortaya çıkmaktadır. Ancak bu yeterli değildir. Grev ertelemelerinin karşısına iki büyük konfederasyon olan DİSK ve TÜRK-İŞ, bağımız sendikaların birlikte dikilmesi ve iktidarlar GREV ERTELEMESİ'nin kullanılması engellenmesi gerekir. Aksi takdirde bağlar saklandığında gündem de olmayan "Memleket Sağlığı", ürünler stoklanırken gündemde olmayan "Milli Güvenlik" gerekçeleri grevlerimizin ertelenmesinde karşımıza çıkmayı sürdürmektedir."

Faşist cinayet ve katliamlar unutulmaz!..

-5- Demirtaş CEYHUN

★ HENÜZ DAHA 26 YAŞINDAYMIŞ PETİR ANGELOV, ÖLÜMSÜZLÜĞE GİDEN YOLUN ÖLÜM KAVŞAĞINDAN GEÇTİĞİNDE.

★ BİR DEVRİMCİ OLDUĞU FARKEDİLİNCE, PETİR TUTUKLANMIŞ... TAM 111 GÜN İŞKENCEYE TABİ TUTULMUŞ...

★ PETİR ANGELOV DİMİTROV, NAMI DİĞER PİYER, BU ATIŞ POLİGONUNUN, BU ANITKABİRİN AVLUSUNA ÇIKARILMIŞ. HEDEF OLARAK DİKİLMİŞ BİR DUVARIN DİBİNE. KARŞISINDA, ÖĞRENCİLERİNDEN OLUŞMUŞ İNFAZ MANGASI SIRA SIRA DİZ ÇÖKMÜŞ.

Dünyanın en küçük ama en görkemli Anıtkabir'inin yoldan görünüşü, ön cephesi, basit sade... Sıradan bir kışa binası...

Atış poligonunda yüzlerce yurtseverin bağlanarak kurşuna dizildiği direk.

DÜNYANIN BELKİ EN KÜÇÜK AMA EN GÖRKEMLİ ANITKABİRİ ATIŞ POLİGONU

★ ANGELOV, PARTİNİN BUYRUĞU İLE BULGAR ORDUSU İÇİNDE ÇALIŞMIŞ, SONUNDA GÖSTERİDİĞİ ÜSTÜN BAŞARIDAN ÖTÜRÜ, ATIŞ POLİGONU'NDA GÖREVLENDİRİLMİŞ.

ELLİBESİNCİ ADAM.

Petr Angelov Dimitrov'un öyküsünü dinlediğimde, hıfıfım yok, tüylerim diken diken olmuştu. Böylece trajik bir soyululuk böylece trajik bir davranış. Olsa olsa ancak böylece yüce bir ilki uğruna gerçekleştirilebilir. Başka türlüde olanaksız.

Henüz daha 26 yaşındaymış Petr Angelov, bu ölümsüzlüğe giden yolun ölüm kavşağından geçtiğinde, 18 Temmuz 1944 günlerinden de, Yani Bulgaristan'ın kurtuluşundan tam 53 gün önce. Yani, iki ay bile kalmamışken kurtuluş.

Petr Angelov Dimitrov, 6 Mayıs 1918'de Yunanistan'ın Dimotika Karaklıse köyünde doğmuş. Henüz daha iki yaşındayken de ailesi anavatanı göçmüş. 1920'de, Svilengrad'ın Malki Voden köyüne yerleşmişler. Edirne'nin biraz batısında, sınırı, Meriç boyuna. 16 yaşında lisede okurken (RMS üyesi) Remist olmuş. 1937'de üniversiteye girmiş. Hukuk Fakültesine yazılmış. 1938'de de, daha 20 yaşındayken partide alınmış. Ve adı da değişmiş artık. Faşizmin bütün Bulgaristan'a kan kusturduğu bu günlerde yeraltına geçmiş Petr'ken Piyer olmuş.

Nazi ordularının Sovyetler Birliği'ne saldırdığı yıl, Almanya aleyhinde bir takım eylemlerde bulunduğu için ilk kez polise başı derde girmiş. Svilengrad polisine, az kalsın yakalamıyormuş. Kendini zor atmış Sofya'ya. 1942 yılında da askere alınmış.

Ne ki, artık partizan savaşı başlamış Bulgaristan dağlarında da. Yurtseverler, işgalci faşist Alman ordusuna karşı Gestapoya karşı silaha sarılıp dağa çıkmış. Bu nedenle Piyer de bocalamış bağa, dağa çıkmış, faşist Bulgaristan hükümetinin askeri olmak arzusuna. Ama tam bu anda partinin buyruğu gelmiş.

"Silah kullanmayı da, komuta etmeyi de öğrenmemiz gerek. Kışlaya gitemisin."

Tambir partili olarak, buyruğa uymuş, görevlerin en tehlikesini seçmiş, Pestera'da İkinci Makinelî tüfek Taburu'na er olmuş.

Biraz çekik gözleriyle, her zaman güleç, öylesine cana yakın, sevinli bir insanmış ki... İnsanlarla kolayca kaynaşmasını bilir. Tambir sorumluluk duygusuna sahip. Partisine sarsılmaz bir inançla bağlı. Tez canlı. Verilen görevleri yerine getirebilmek için hiç bir özveriden kaçmaz.

Bu özellikleri ve becerileri yüzünden, askerde de komutanların ve öteki asker arkadaşlarının dikkatini hemen çekmiş. Ayrıca üniversitede okumuş. Taburda tek asker olduğu içinde kısa bir süre sonra bölük yazıcılığı görevine atanmış. Artık bölüğe gelen bütün yazılar onun elinden geçiyor. Bu nedenle bölükteki uyumk erleri daha kolay örgütlenmeye olanaklına kavuşmuş.

Rastlantılar öylesine uygun düşmüş ki başlangıçta, Taburun haber alma subayının zine çıkması üzerine tabur komutanı, Piyer'e vermiş onun görevini de. Bir süre gizli postayı o açmış erlerle ilgili raporları o düzenlemiş. Ve tam o günlerde gizli postadan çıkan bir mektubu okuyunca dehşet içinde kalmış.

Mektup, bir polis raporuymuş ve kendisini ihbar ediyormuş tabur komutanına. Nasıl bir azılı "devlet düşmanı" olduğunu sayıp dökiyor ve titizlikle gözaltında tutulmasını öneriyormuş. Hele hele, üniversite de hukuk okuması öneriyormuş. Hemen yitmiş atmış bu raporu. Ve artık daha uyanık olması gerektiğini iyice anlamış. Hatta bu durum üzerine

askerden ayrılmak istemiş, artık yeterince keskin bir nişancı olduğuna, askerlik deneyi kazandığına inanmış içinde partizan çetelerine katılmağa karar vermiş kendince. Fakat arkadaşları izin vermemiş. Parti izin vermemiş.

1943 yılının yazında da, farkına bile varmadan kendisini sonsuzluğa, ölümsüzlüğe, götürün yola girmiş. Bölük komutanı, üstün beceri ve yeteneklerinden dolayı, Çara yürekten bağlı bir er sandığı Piyer'i subay okuluna göndermeğe karar vermiş. Onun subay olmasını istiyormuş. Ve Petr Angelov Dimitrov (Piyer) 1943 yılı yazında Sofya Yedek Subay Okuluna gönderilmiş. Yani bugünün o belki en küçük ama en görkemli Anıtkabir'ine. Atış poligonuna. Ölüm tünellerine. Üstelik sanki değil, görevli olarak. O güne dek nice arkadaşının, yoldaşının kurşuna dizildiği bu ölüm tünellerine görevli olarak, subay öğrencisi olarak gelmiş.

1943 yılı sonunda da, öğrenimini tamamlayıp, "Okul Başçavuşu" rütbesiyle okulda görevli kalmaya hak kazanmış.

Ne ki, aradan çok geçmemiş. Piyer aracılığıyla okulda dağıtılan bir bildirinin ele geçmesi yüzünden, iz süren polis, 15 Şubat 1944 günü Piyer ile, onun partiyile ilişkisini kuran Yuliya Ognyanova'yı ele geçirmiş.

Tam 111 gün sınımsız sorgulanmaları. Korkunç işkenceler yapılmış. O güne de bir antikomünist kale olarak adlandırıldığı, bununla övündükleri Yedeksubay Okulunun da Piyer aracılığıyla örgütlenmiş bulundugunu anlamının öfkesiyle Okul Komutanı General Tsankov, bir an önce cezalandırılmasını istiyormuş Piyer'in.

Ve 14 Haziran 1944 günü Sofya Askeri Mahkemesi ölüm cezası vermiş her ikisi içinde.

"ATEEEESİ!"

Gerçekten inanılır gibi değil Piyer'in kurşuna dizilmesi olayı

Okul Komutanı General Tsankov'un okulda görevli bir subay yardımcısının okulunu örgütlemesi bir tür için sındırmemesi yüzünden once sabırsızlanmasına karşın her nedense mahkemenin verdiği ölüm cezası, aradan tam 34 gün geçtiği halde hâlâ onaylanmamış hükümete.

Ama gene de kim bilir büyüklerinin gözüne girmek umuduyla mı yoksa kişisel bir öç almak hırsıyla mı ya da faşizmin artık sonunun gelmek üzere olduğunu gömenin bilinçsiz telaşıyla mı hükümetçe onaylanmamış bir ölüm cezasının infaz emrini vermiş 18 Temmuz 1944 günü bu faşist cellat. "Okuldaki bütün öğrencilere ibret olsun" diye haykırmış.

Bütün bölüklerden temsilci seçmişler. Bu öğrenci temsilcilerinden 160 kişilik bir infaz birliği oluşturulmuş. Piyer'in öğrencilerinden.

Petr Angelov Dimitrov, namı diğer Piyer bu Atış Poligonunun, bu Anıtkabir'in avlusuna çıkarılmış. Hedef olarak dikilmiş bir duvarın dibine. Karşısında, öğrencilerinden oluşmuş infaz mangası sıra sıra diz çökmüş:

Infaz mangasının başında da General Tsankov
—Son arzun nedir Angelov? demiş Piyer'e.
—Yuliyaya sağ mı?
Yanıtlamamış bile Piyer'i.

—Ateees!... demiş Piyer'in öğrencilerinden oluşmuş infaz birliğine.

Ama 160 parmaktan bir teki bile düşmemiş teğiti.

Çığına dönen faşist general

—Ateees!... demiş gene tepinerek.

Sanki sözleşmişler gibi bu kez de yüzaltmış birden havaya çevirmiş namıyusu, kurşunların bir teki bile değmemiş Piyer'e

Ve tam bu anda, Piyer (Petr Angelov Dimitrov) haykırması duvarın dibinden.

—Çocuklaaaar!... demiş. Ben böyle mi öğrettim size? Utandırmayın beni!.. Haydi.. Ben ateş komutunu vereceğim

Ve:
—Ateees!... demiş.

DÜNYANIN GERÇEKTEN, BELKİ EN KÜÇÜK, AMA HİÇ KÜŞKÜSÜZ EN GÖRKEMLİ ANITKABİRİ

Bilmem nasıl anlatsam. Onünden binlerce kez geçseniz, olanaksız, buranın bir Anıtkabir olduğunun, şu basit gösterişsiz binanın gerçekte insanlığın yannlarına ışık tutan bir uranyum kaynağı olduğunun farkına bile varamazsınız. Olsa olsa, hemen bütün dünyadaki tek katli askeri kışalardan, garnizonlardan, karakollardan biri.. Öylesine sade basit.

Ama, o yüce ellibeş ışığı, ellibeş ışığın öyküsünü öğrenince dedim ya elektrik akımına tutulmuş gibi oldum. Görünmez bir güç, kavrayıvermişti de beni, sanki yerden yere çalmıştı.

Amam.. Bir şey daha söyleyeyim. Şimdi yarınlar görünüyor bu küçük fakat dünyanın en görkemli Anıtkabir'i'nin tünellerinin içinden.

(BİTTİ)

"EYLÜL" DESTANI'NDAN

(...)

Daha ağarmadan ortalık, karartılı koyaklardan, sıra sıra dağlardan, ıssız bağrından balkanların, aç ovalardan, ve içinden çamurlu kasabaların, köylerin, kentlerin, avluların,

viran evlerden ve kulibelerden, fabrikalardan, garlardan, depolardan, ambarlardan, çiftliklerden, değirmenlerden, işkilerden, santrallerden, kombinalardan:

Yol boyları ve dönemeçlerce yarıklardan, toprak yarmalar, sarp geçitler, tarla sınırları, çitler, ve çıplak bayırlar üzerinden, sağır gölgeler,

menevişli giz ormanları, kepirlik ve kayalıklar içinden, ve suların, boz-bulanık arkların, çayyolların, bahçelerin, tarlaların, bağların,

çoban uğrağı sayvanların, akdiklenliklerin, yanık anızların, çalılıkların, ve bataklıkların içinden:

üstleri başları yırtık pırtık, çamurlara bulanmış, aç, billaç, suratları asık, sarı sıcaktan yannmış, aei soğuktan d...muş, çalışmaktan bir deri bir kemik, ne bed kalmış, ne beniz, özürlü, sakat,

kara-kuru, göğsü kullı, yalınayak, tepeden turnağa dilim dilim derileri, basit, yalınç, yabansı,

herbiri ağırduyguna hınc, ve öfkeyle kudmuş adamlar, ne ellerinde gül, ne yollarında gül bahçesi, ne dillerinde türkü, bandosuz-mızıksız,

davul-zurnasız, laternasız, trombonsuz, borazansız, sallarsız torbalarda kırkır yama, kaba-saba köylüler, yalınkılıç değil avuçlarındaki, basbaya sopa,

değnek, çomak, sırık, kazma, çapa, övündire, dirgen, yaba, balta, tahra, tırpan, ve günebakanlar arasından

—genci ve ihtiyar— sökün ettiller dört bir yandan ok yayından furar gibi ve yıklar gibi sular bendini, toz-koparan bir sürü, sayısız tosun, boğa

ve taşlaşmış gökkubbenin altında gimbür gimbür gimbürdedi doğa kükremiş çığlıkları:

—Kalk! Atıldı ileri yığıtçe, coşkun ve taşkın, korkunç ve yüce: HALK!

(Cev.: Fahri Erdinc)

Beş yasa tasarısının bir an önce çıkarılması için çabaların yoğunlaştığı bu günlerde kamuoyunda da söz konusu yasa tasarıları ve değişikliklerine ilişkin tartışmalar sürüyor.

Aşağıdaki İstanbul Barosu tarafından baskı yasalarıyla ilgili olarak hazırlanmış bir raporu sunuyoruz:

1402 Sayılı

Sıkıyönetim Yasasında Öngörülen Değişiklik Üzerine

Sıkıyönetim, ülkenin olağanüstü dönemlerde başvuracağı Anayasa ile düzenlenmiş yasal bir yönetim biçimidir. İdareye önemli yetkiler veren sıkıyönetim yasasının, bazı hak ve özgürlükleri belli ölçüde sınırlandırması doğal olmakla beraber, olağanüstü durumlarda ağırlı yasaların da Anayasasının üstünde olmadığı ve Anayasasının güvencesi altında bulunan temel hak ve özgürlüklerin özüne saygılı olması gerektiği unutulmamalıdır. Böyle olmazsa bu yasalar birer baskı yasası niteliği kazanır ve insan hak ve özgürlüklerini çiğneme aracı olurlar.

Özellikle gelişmekte olan ülkelerde olağanüstü yasaların, ülkenin ekonomik ve siyasal kalkınmalar ve bunların sağlanması için gerekli olan yasal düzenlemeleri yapma, siyasal ıktidan kullananların istemlerine göre oluştur ve çok kez gösterinin dışındaki amaçlara yönelir, yargının bağımsızlığını zedeleyici bir nitelik kazanır. Böyle bir dönemde yaratılan havanın gerek parlamento, gerekse anayasa kuruluşların nesnel karar verme niteliklerini zedeleyeceği, uzak bir elastik değildir.

YENİ SIKIYÖNETİM YASA TASARISININ GETİRDİKLERİ

Yürürlükte olan 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası, 12 Mart döneminin ağır koşulları altında yasalaşmış ve 1961 Anayasasıyla oluşturulan kuvvetler ayrılığını yargı aleyhine bozan, yargının idare üzerindeki denetimini zayıflatan ve yargının bağımsızlığını ilkesini zedeleyen bir metin olmuştur. Bu nedenle yürürlükteki sıkıyönetim yasasını birkaç maddenin iptaliyle demokratik bir yapıya kavuşturmak zordur. Buna karşın bu yasadan demokratik olmayan maddeleri de dahi da pekiştiren bir yasa tasarısı Meclis gündeminde bulunmaktadır.

Yeni tasarının birinci maddesi sıkıyönetim komutanlarına tanınan yetkileri daha da genişletmekte ve "sıkıyönetim bölgesi" dedi her türlü kamu ve özel kuruluşlara gerekli tedbirleri alması hakkını elden çıkartarak geniş yasal yükümlülükler getirmektedir. Böylece Anayasa'nın sıkıyönetim ilgili 124. maddesi dışına da taşarak olağanüstü hallerde ilgili 123. maddenin sınırnı girmektedir.

Yürürlükteki yasamız onbirinci maddesinde yer alan yargıların seçimine ilişkin üç kişilik kurul, yeni tasarıyla genişletilerek çıkarılmaktadır. Ancak bu kez kurula Genel Kurmay Başkanlığı Personel Dairesi Başkanı ile Milli Savunma Bakanlığı Kamunlar Dairesi Başkanları da üye olmaktadır. Daha da önemlisi kurulun yargıların atamadan önce Genel Kurmay Başkanlığı'na görüşünü alması usulünün getirilmesidir. Ayrıca, tasarının seçim için bir boş yer için iki dav görüş-

terme kuralını da getirmektedir ki, askeri yargıların sayıca azlığı düşünülürse hüküm yaratacağı sonuçlar kolayca anlaşılır. Atamadan önce Genel Kurmay Başkanlığının görüşünün alınması usulü, tasarının gerekçesinde söylene-nin tersine nesnel bir seçimi olanaksız kılmaktadır.

Anayasa Mahkemesi, bir kararda, atamaya gelen, güvencesi olmayan ve amirinin vereceği sicille yükselen memur sıfatında bir kişinin doğal yargı sayılamayacağı, bu nedenle Vergi Temyiz Komisyonlarının tam yargı mercii olamayacağını bildirmiştir. Tasarının yukarıda belirttiğimiz 2. maddesinin bu anlayışa aykırılığı, açıkça ortadadır. Böylece getirilmek istenen hüküm maddenin eski halinin de, konuya ilişkin Anayasa Mahkemesi Kararlarının da gerisine düşmektedir.

Tasarının 3. maddesi sıkıyönetim mahkemeleri kurulana kadar görev yapacak mercilerin arasına askeri mahkemeleri katarak, sivil yargı yolunu tümden kapamaktadır.

Tasarının 4. maddesi yasamız 3. maddesini değiştirmekte ve doğal yargı yolunu tıkayan Anayasa'ya açıkça aykırı olan bu maddede bulunan bir hüküm değişikliği bir tüme ile yeniden kalem almakta ve eski tümeceyi sıkıyönetime sebep olan olaylara ilişkin suçlar biçiminde değiştirmektedir. Böylece bu madde ile ilgili olarak Anayasa Mahkemesinde açılmış bulunan iptal davasının düşürülmesinin amaçlandığı kanısı uyanmaktadır.

Tasarının 5. maddesi ile yasamız 15. maddesinin sınırlarını genişleten hükümleri yasada mevcut olan bir hususun gözden kaçmasına neden olmaktadır. Bu da 15. maddenin son fıkrasındaki "sıkıyönetim komutanı bu kanunda yazılı suçlardan sanık kişileri sıkıyönetim komutanlığı nezdindeki askeri mahkemeye sevk ve tutuklanmaları gerekirken gerekmedikleri hakkında bir karar alınmaya kadar gözetti altında tutulabilir. Bu süre onbeş günden fazla durmaz ve aynı kişi için, aynı suç isnağı sebebiyle ve yeni deliller çıkması gibi haklı bir sebep yokken bir defadan fazla kullanılamaz." hükmünün Anayasaya aykırılığını gözden uzak tutmamalıdır. Zira gözaltında tutma süresi her ne kadar onbeş günden sınırlandırılmış gibi gözüküyorsa da herhangi bir suç iddiası bahane edilerek gözaltına alma süresinin sonsuzlaştırılması olanağı bulunmaktadır.

Tasarının 7. maddesi yasada bulunan "cezalardan para cezasına çevrilmesi" hükmüne "cezalardan artınması, cezaların tedbirlerden birine çevrilmesi ve tecil edilmemesi" hükümlerini eklemektedir. Tasarın, sıkıyönetim mahkemelerince verilen cezaların 1/3' ten az olmamak üzere arttırılabilmesi hükmünü de getirmektedir. Görüldüğü gibi burada ceza arttırma, temel hukuk ilkelerinin tersine, fiili değil mahkemenin niteliğini esas almaktadır. Sıkıyönetim mahkemelerinin görevlerindeki belirsizlik ve sıkıyöne-

Baskı Yasalarına ilişkin

İstanbul Barosu Raporu

-1-

SIKİYÖNETİM YASASINDA DEĞİŞİKLİKLERİ İÇEREN YENİ TASARI ŞİMDİKİ TASARININ DA GERİSİNDE ANAYASA TEMEL HUKUK KURALLARINA VE TÜRKİYE'NİN İMZALADIĞI ULUSLARARASI ANTIŞAMALARA AYKIRIDIR

tim lanından önce işlenen suçların da mahkemenin görev alanına girdiği düşünülürse kimse için "kanunilik" ilkesi kalmayacaktır.

Cezaların ertelenmesinin önlenmesi ise bu kurumun hukuksal içeriğini boşaltmaktadır. Ertelene, suçlunun kişiliğine dönük ve suçluyu topluma kazandırmaya yönelik bir iktedir. Oysa getirilmek istenen madde cezanın topluma yönelik amacını ortadan kaldırmaktadır.

Tasarının sekizinci maddesi kaçakçılığın menine ilişkin yasa da yer alan ihbar edenin ve tanığın kimliğini saklanması hükmünü getirmektedir. Oysa tanığın kimliğinin gizli tutulması suçluların ve yargılamanın açıklığı ilkesine aykırı düşmekte ve özellikle siyasal yargılamanın söz konusu olduğu bir alanda önem kazanmaktadır.

Sekizinci maddenin ikinci fıkrası ise "iddianamede kanuni unsurları belirtilen suçla ilişkin yasa hükümlerinden daha hafif cezaları gerektiren kanun hükmünün uygulanması gereken hallerde ek savunma nedeni ile tehir ve talik usulünü kaldırmaktadır. Bu son derece önemli ve temel hukuk kurallarından olan "suçlamayı bilme" ve "savunma hakkına" temelden aykırı bir maddedir. Bu madde ile savunma hakkı tümü ile ortadan kaldırılmaktadır.

SONUÇ: Sıkıyönetimi gerektiren olağanüstü hallerde, idarenin yetkilerinin artırılması ve bazı hak ve özgürlüklere belli ölçüde sınırlandırılması kabul edilse bile uygulamanın yargı denetimi dışında bınakılması düşünülemez. Hukuk devletinde yargı yalnızca adalet dağıtıcı bir işlev taşımaz; siyasal ıktidan ve idarenin hukuk açısından denetlenmesi görevini de üstlenir ve kuvvetler arasında denge yaratır. Bunun için de yargının bağımsız olması zorunludur. Olağanüstü durum ileri sürülerek getirilen önlemler, yargının bağımsızlığını kişi güvenliğini, hak arama özgürlüğünü, kanuni yargı yolunu, cezaların kanunî ve şahsî olması ispat hakkını zedeleyorsa, siyasal ıktidar, sıkıyönetim ilanı ile, gösterdiğinden başka amaçlar güdüyor demektir. Bu takdirde ne hukuk devletinden ne de mevcut Anayasasının işlediğinden söz edilebilir.

Sıkıyönetim Yasasında değişiklikleri içeren yeni tasarının şimdiki yasamızın da gerisinde, Anayasa temel hukuk kurallarına ve Türkiye'nin imzaladığı uluslararası antlaşmalara aykırıdır.

YARIN:
T.C.K. ve C.M.U.K'da yapılması öngörülen değişiklik tasarıları (1)

368 sayfa
ederi 250 TL

Nuruosmaniye Cad. 34-103 Çağaloğlu - İST.
Tek siparişler'e pul gönderilmesi rica olunur

ABeCe yayınları

dursun akcam
KANLİDERENİN
KURLARI

1976 Türk Dil Kurumu

Roman Ödülü

3. basım ÇIKTI

Bazı ülkelerin sporcuları, hükümetlerinin aldığı boykot kararlarına uymayıp olimpiyata katıldı

Boykota rağmen Moskova Olimpiyatları'na katılım beklenenin üstünde oldu

Son yapılan 1980 Moskova Olimpiyatları gibi, daha önceki birçok olimpiyat oyunu da dünyanın önemli siyasal sorunlarından etkilendi. Örneğin, 1976 Montreal Olimpiyatlarında, Afrika ülkeleri ırkçı Güney Afrika'nın olimpiyatlara alınmasını protesto ederek, oyunları boykot ettiler. Böylelikle olimpiyatlar, ırkçılığın etkin bir protestosuna sahne oluyordu. Toplam 22 Afrika ülkesi bu oyunlara katılmadı.

1914'ten sonra dünyayla aralarından paylaşılan için emperyalist ülkelerin başlatmaları 2. Dünya Savaşı, savaşın ardından yapılan 1948 Londra Olimpiyatlarına damgasını vurdu. O günden, bu yıl yapılan Moskova Olimpiyatlarına kadar yaşanan 9 olimpiyatta da dünyanın o günlerde yaşadığı önemli siyasal olaylar, olimpiyat oyunlarına da şu veya şu şekilde yansdı.

1948 LONDRA OLİMPİYATLARI

Tüm yaşamı boyunca ulusal birliğe ve dinamik bir gençlik yaratmak için uğraş veren Coubertin, 1937 yılında Cenevre'de 6. Ulusal Olimpiyat Komitesi'nin isteği üzerine 48 oyunlarını İngiltere üzerine aldı. Ülke'deki savaş sonu datık ve imkansızlıklara rağmen İngilizler, başarılı bir

1948 Londra Olimpiyatları'nda 10 bin metre yarışını büyük bir rahatlıkla kazanan Emil Zatopek üst üste bir kaç olimpiyatta elde ettiği başarılarını ilmini tarihe al tın harflerle yazdı.

1952 Helsinki

Helsinki'de yapılan olimpiyatlara savaşın yenik çıkan ülkeler de katıldı. 1952 olimpiyatın en iyi dereceleri yapıldığı olimpiyattır. Her derecede rekor kırılmıştır. Oyunların altın adamı Emil Zatopek, 5000 ve 10 000 metrelerden sonra maratonu da kazanarak, olimpiyat tarihinde adını unutturmayacak bir yer aldı. Helsinki'nin unutulmayan isimleri arasında, 800 metre de Amerikalı Whitfield, 110 metre engellide Dillard, de katonada Bob Mathias yer aldı. Yüzmede bütün olimpiyat rekorları birbiri ardına kırıldı. Erkeklerde Amerikalılar, kadınlarda Macarlar en çok madalya kazanan ülkeler oldu. Serbest güreşte madalyalar Türkiye, Sovyetler ve İsveç arasında pay edildi, grekromende Sovyetler üstünlük kurdular.

1956 Melbourne

Melbourne'deki olimpiyatlara katılan 140 sporcu ve idareciden 100 kadarı oyunlar sırasında bazı politik nedenlerle gelişen olaylar sonucu ülkelere dönmüşler. Sovyet mesafe koşucusu Vladimir KUTS ve Amerikalı sprinter Bobby MORROW oyunların kahrmanları oldular.

Fransız bayrağı altında Mimoun adıyla koşan Cezayirli Mimin, katıldığı 3. olimpiyat olan Melbourne Olimpiyatları'nda 1 altın madalya kazandı ve ünlü Zatopek'i geçmenin tadını çıkarttı.

1960 Roma

1960 Roma Olimpiyatları Papa tarafından takdis edilerek açıldı. Bu olimpiyatlar belli başlı bazı ülkelerde ilk kez televizyon kanalıyla izlendi.

Atletizmde, sürpriz bir biçimde, Amerika bütün madalyaları Sovyet sporcularına kaptırdı. Boksta Amerika ve İtalya üçer altın madalya kazandı. O günlerde,

Cassius Clay adını taşıyan ve yıllar sonra Muhammed Ali adıyla tanınacak olan genç zenci bokör, kazandığı altın madalyayı olimpiyat süresince boynunda taşıyarak, bu olimpiyatların en popüler yıldızı oldu.

1964 Tokyo

1956 Berlin'den dört yıl sonra 1964'da Tokyo'da yapılan olimpiyatlar, çeyrek asır sonra 1964 yılında Japonya'nın başkenti Tokyo'da organize edildi. Asya kıtasında yapılan ilk olimpiyat oyunları Japonların teknik üstünlüklerinin de bir göstergisi oldu.

Tokyo'nun en büyük sürprizi 10 km'de oldu. Kızılde- rili Mils bütün rakiplerini geride bırakarak yeni bir olimpiyat rekoru kıldı ve altın madalya aldı. Roma'da gümüş madalya alan Türk güreççisi İsmail Oğan Tokyo'da altın madalya kazandı.

Bir olimpiyatta 7 altın madalya birden kazanmak gibi bir başarı elde eden Amerikalı yüzücü Mark Spitz 1972 Münih Olimpiyatlarının yıldızı oldu.

1972 MÜNİH

Bu olimpiyatın en çok ilgi çeken sporcusu, 7 altın madalya kazanan Amerikan yü-

1968'in 200 metre birinci ve ikinci, zenci atletleri Smith ve Carlos şeref "kışısında sıklıkla yumruklarını kaldırarak arkalarını protesto ettiler.

Amerikalı zenci Jim Hines, 100 metrede 9,9 koşarak dünya rekorunu elde etti. 21'inci asırı rekoru diye adlandırılan uzun atlama rekoru 8,90' lık derece ile Bob Beamon bir anda ünlü oldu. Yüksek atlamada ise akrobatik bir atlayış yapan Dick Fosbury altın madalya kazandı.

Olimpiyatta "kara kuvvet" diye adlandırılan, Amerikan atletizm takımının çoğunluğunu oluşturan zencilerden 200 metre birincisi Smith ve takım arkadaşı John Carlos, 200 metrenin madalya töreninde sıklıkla yumruklarını kaldırarak "beyazların hegemonyası" nı protesto ettiler. Bu olay üzerine Olimpiyat Komitesi Smith ve Carlos'u olimpiyatlardan çıkartarak Amerika' ya geri yolladı.

Moskova Olimpiyatlarında, 1500 metre yüzme dalında ilk kez 15 dakikanın altına inildi. Sovyet sporcu Salnikov bu yeni dünya rekorunun sahibi oldu.

1980 Olimpiyat oyunları, birçok dalda şaşırtıcı rekorların kırıldığı bir spor şöleni oldu. Yüksek atlamada Doğu Alman atletti Wessig 2,36' y aşarak olağanüstü bir dereceye ulaştı.

1980 Moskova Olimpiyatları

●1980 MOSKOVA OLİMPİYAT OYUNLARI BİR ÇOK YENİ DÜNYA REKORUNUN KIRILDIĞI, BUNUN YANISIRA BAZI ESKİ REKORTMENLERİN İSE DERECEYE BİLE GİREMEDİĞİ BİR SPOR OLAYI OLDU.

1980 Moskova Olimpiyat Oyunları birçok yeni dünya rekorunun kırıldığı, bunun yanı sıra bazı eski rekortmenlerin ise dereceye bile giremediği bir spor olayı oldu. Atletizm atlamada Doğu Alman

nikov büyük başarı elde etti ve yeni dünya rekorunun sahibi oldu. Silah atışlarında ise 2 yeni dünya rekoru elde edildi.

Bu arada eski rekortmenlerden Sovyet süper ağır siklet haltercisi Alekseyev, atletizmde Lasse Viren, Juan Antonio Ruiz, Brezilyalı Oliveira, gülle atmada eski dünya rekortmeni Doğu Alman bayan sporcu Ruth Fusch bu olimpiyatlarda elde ettikleri sonuçlarla izleyenleri hayal kırıklığına uğrattılar.

sporcusu Wessig 2,36 metrelik derecesiyle sırtında atlamada Polonyalı Kozakiewicz 5,78 metrelik derecesiyle, 4x100 bayrak yarışında Doğu Alman bayan takımı 41,60'lık dereceleriyle, çekiş atlamada Sovyet sporcusu Sedkyn 8,42 metrelik derecesiyle dünya rekorlarını yenilediler. Bisiklet yarışlarında 6 dünya rekoru kırıldı. Yüzmede ise 4 dünya rekoru kırılarak, özellikle 1500 metrede ilk kez 15 dakikanın altına inen Sovyet sporcu Sal-

dayayı kazandı.

Basketbolda ise, bu oyunun 1936'da olimpiyad programına alınmasından bu yana altın madalyayı kimseye kaptırmamış olan Amerikalılar, Sovyet basketbol takımına 50-51 yenilerek büyük bir hayal kırıklığına uğradılar. ABD takımı gümüş madalyayı almak için şeref kürsüsüne bile çıkmadı.

1976 MONTREAL

ABD'nin Çin Halk Cumhuriyeti'ni tanımayarak, onun yerine tanıdığı Tayvan'ın 1976 Olimpiyatlarında Çin'i temsil eden yer almak istemesi üzerine, birçok ülke bu isteme karşı çıktı. Ayrıca, Afrika ülkeleri, Güney Afrika'nın olimpiyatlara alınmasını protesto ederek, oyunları boykot ettiler. Böylelikle olimpiyatlar ırkçılığın etkin bir protestosuna sahne oluyordu. Tanzanya, Zaire, Uganda, Etyopya gibi, ünlü atletlere sahip Afrika ülkeleriyle birlikte toplam 22 Afrika ülkesi oyunlara katılmadı. Etyopya'lı büyük isim Filbert Bayieh, Akili Bua gibi atletlerin katılmadığı 76 olimpiyat oyunlarında Romen jimnastikçi Nadia Comaneci büyük üne kavuştu.

Radyo TV program haber

22.40 TV'de Sinema

Rio Grande

Bu gece güzel görüntülerle bezeli, ilgi çekici bir anlatım biçimine sahip bir film izleyeceğiz. Genel tema, kızdilerilere karşı yürütülen amansız mücadele. Ancak olay salt beyazlar açısından ele alınmış. Ellerinden toprakları alınan kızdileriler vahşi ve barbar gösterilmiş. Bütün bunlara kar-

şın film yine de sıkılmadan izlenebilecek nitelikte. Rio Grande tüm askerlerin korkulu rüyasıdır. Buna neden Komutan York'a'nın disiplinli davranışları ve Aphaçilerin sık sık saldırmasıdır. Bir gün birliğe komutanın oğlu Jeff gelir, annesi onun asker olmasına karşı çıkar ama sonunda baba-oğul kazanır ve Jeff tam bir asker olur.

21.25 Gecemiz

Programı Ayşe Egeşer sunacak. Programın "Oruç kafayla" bölümünde Hayati Çorbacıoğlu'nun yazdığı ve Gazanfer Özcan, Oya Küçümen, Nedret Mahfil Ayral, Niyazi Er ve Aynur Yetkin'in oynadıkları "Evlendirmek sevaptır" adlı oyun yer alacak. Programın müzik bölümünde sanatçılar şu şarkıları seslendirecekler: Ahmet Özhan: "Tıfala yaşıyor bakmyorçesmiya gündüzüm seninle gecem seninle- Bahara indi melekler- Bir kadın var bu şehirden- Yanakların çiçekler", Zerrin Özer: "Seni seviyorum- Hekimden sonra - Görül", Hüsamettin Subaşı: "Potburi çıkar yücelerden". Programın güldürü bölümünde Nolta ile Virgül "Sinema" adlı güldürüleri ile ekrana gelecekler. Program, Artvin mahalli oyun havası ile son bulacak.

Ahmet Özhan

Radyodan Seçmeler

TRT I
06.40 Günaydın 11.05 Turhan Üzek'den Şarkılar (Kervanım geçmiyor kardan) Gül budanmış dal dal olmuş, Bahar olur yaz olur, Yüce dağ başında harman geç olur) 12.10 Öğle Uzeri 14.30 Güfte Yazarları 15.15 Yaşadıkça 17.00 Olayların İçinden 20.30 Serüben Yasun'dan Türküler (Bugün ben biz güzel gördüm, Giresun'un evleri, Çay elinden öteye, Evlerinin önü bizim asması) 21.30 Müzik Magazin 23.15 Gecemin İçinden
TRT II
08.00 Gün Başlıyor 09.03 Nurettin Dadaloğlu'ndan Türküler 10.00 Radife Erten ve Yıldırım Gürses'ten Şarkılar 11.30 Taşların Dili Olaysı 12.45 Türkülerimizin Düni Bugünü 13.30 Anlamlı Müziği 14.15 Kadri Şarman'dan Şarkılar 18.15 Solistlerden Seçmeler 19.00 Beraber ve Solo Türküler
TRT III
08.00 Salva Konseri 09.03 (Ponçe'nin, Gitar Koncertosu ve Mekke Halk Dansları yer alıyor) 10.30 Ülkeler ve Müzikleri 15.00 Günün Konseri 20.00 Müzik Sohbeti 20.30 Caz Müziği 21.00 Solodan Orkestraya 22.09 Gecenin Getirdikleri 23.00 Salva Konseri

TV'de BUGÜN

18.55 HABERLER
19.05 HEIDI
19.30 İFTARA DOGRU
20.05 İSLAM ÜLKELERİ
20.30 HABERLER
21.25 GECEMİZ
22.40 TELEVİZYONDA SINEMA
00.10 HABERLER,

Demokrat

Çocuk

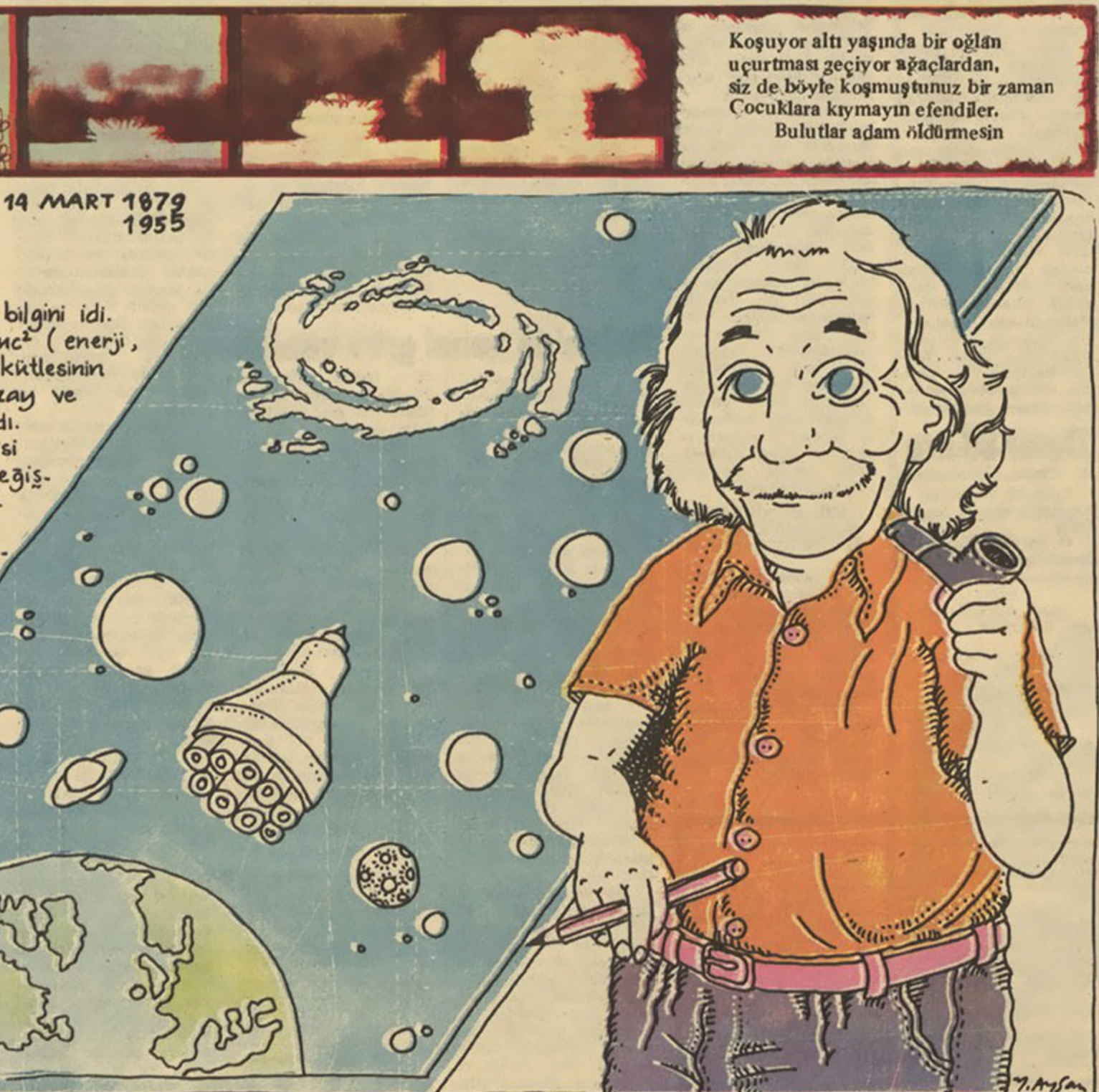
EINSTEIN

14 MART 1879
1955

ALBERT AYNSHTAYN
Albert Einstein büyük bir fizik bilgini idi. O, görecelik kuramı ve ünlü E=mc² (enerji, ışık hızının karesi ile maddenin kütesinin çarpımına eşittir) formülü ile uzay ve zamana yeni boyutlar kazandı. İnsanlığın evren, hatta kendisi hakkındaki bilgisini kökten değiştirerek atom çağını temeli attı.

Kazandığı büyük üne karşılık hiçbir zaman sade kişiliğini ve alçakgönüllülüğünü yitirmedi. Her zaman sosyal adaletsizliğin, eşitsizliğin karşısında yerini yititçe aldı.

Einstein dağınık beyaz saçları, her yanından sarkan pasaklı giysileriyle yelken gezintilerine çıkar, keman çalar ve çocuklara geometriyi öğretirdi.

Koşuyor altı yaşında bir oğlan uçurtması geçiyor ağaçlardan, siz de böyle koşmuşunuz bir zaman Çocuklara kıymayın efendiler. Bulutlar adam öldürmesin